

Pengajian Am (900/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 45 187 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 67.98%,

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	4.90	2.90	8.91	14.25	8.83	13.98	14.21	4.37	11.63	3.13	12.89

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: Aneka Pilihan

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	C	6	D	11	B
2	D	7	C	12	D
3	B	8	C	13	A
4	B	9	B	14	C
5	A	10	D	15	A

Komen am

Terdapat 244 calon mendapat markah tertinggi, iaitu 15 markah dan 152 calon mendapat markah terendah, iaitu 0 markah.

Empat soalan, iaitu soalan nombor 2, 5, 7, dan 12 ialah soalan beraras sukar bagi calon kerana kurang daripada 39% calon yang dapat menjawabnya dengan betul. Soalan-soalan lain ialah soalan beraras sederhana bagi calon, iaitu antara 40% hingga 79% calon dapat menjawab soalan-soalan tersebut.

BAHAGIAN B DAN C: Struktur dan Esei

Komen am

Aspek yang diuji dalam kertas peperiksaan penggal ini berkaitan dengan negara Malaysia kekal berdaulat. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana.

Bagi Bahagian B, jawapan calon menunjukkan banyak calon kurang menguasai cara menjawab soalan struktur. Calon didapati kurang memahami kehendak soalan. Oleh itu, mereka memberikan jawapan yang salah. Pengetahuan calon mengenai sesuatu perkara yang diuji juga terbatas. Sebagai contoh, untuk soalan nombor 16, calon hanya mampu menyatakan satu hingga dua isi atau idea sahaja. Sedangkan skema

jawapan bagi soalan tersebut menghendaki calon menyatakan empat isi atau idea. Untuk soalan nombor 17 pula, kebanyakan calon hanya merujuk kepada isi atau idea berkaitan dengan keanggotaan Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) yang dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong. Banyak calon hanya memperoleh kosong hingga dua markah untuk Bahagian B ini.

Bagi Bahagian C, jawapan calon menunjukkan pengetahuan am calon agak terbatas. Calon tidak dapat mengemukakan lima isi atau idea yang relevan. Banyak calon hanya mampu mengemukakan tiga hingga empat isi atau idea sahaja. Faktor kurangnya pengetahuan yang dimiliki oleh calon telah menyebabkan huraian berkaitan sesuatu isi atau idea menjadi agak longgar dan umum serta kurang berkesan. Di samping itu, terdapat juga calon yang mengemukakan jawapan yang menyeleweng dan tidak menepati kehendak soalan.

Aspek kebahasaan dalam jawapan calon kurang memuaskan. Pelbagai kesalahan bahasa dapat dikesan. Sebagai contoh, kesalahan struktur ayat, kesalahan ejaan, kesalahan tatabahasa, dan ayat yang tergantung, panjang, dan kompleks terdapat dalam jawapan calon.

Faktor kurang perancangan telah menyebabkan calon mengemukakan isi atau idea yang berulang-ulang. Di samping itu, terdapat campuran isi atau idea dalam satu perenggan.

Ada calon yang tidak patuh kepada arahan jumlah patah perkataan dalam penulisan sesebuah karangan. Kegagalan calon mematuhi arahan ini telah menyebabkan calon hilang sejumlah markah. Hal ini demikian kerana, ada calon yang menulis karangan melebihi 400 patah perkataan dan ada juga yang menulis karangan kurang daripada 200 patah perkataan.

Di samping itu, calon juga didapati menulis karangan lebih daripada bilangan karangan yang dikehendaki dalam arahan soalan. Sebagai contoh, dalam Bahagian C, calon diminta untuk memilih dan menulis dua daripada tiga tajuk karangan yang diberikan, tetapi ada calon yang menjawab ketiga-tiga soalan dalam bahagian tersebut.

Faktor pengurusan masa merupakan faktor yang menjadi penghalang kepada pencapaian calon dengan lebih baik. Hal ini menyebabkan ada calon yang tidak dapat menyelesaikan jawapan dengan sempurna.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN B: Soalan Struktur

Soalan 16

Soalan ini menghendaki calon menyatakan empat hak seseorang individu menurut peruntukan Kebebasan Diri dalam Perlembagaan Persekutuan. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik untuk soalan ini. Banyak calon yang hanya mampu menyatakan satu hingga dua isi atau idea sahaja. Ada juga calon yang tidak menjawab soalan ini.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah individu tersebut mestilah diberitahu sebab dia ditahan, individu tersebut berhak untuk berdiam diri, individu tersebut dibenarkan untuk berunding dengan peguamnya atau mendapatkan nasihat daripada peguamnya, individu tersebut tidak boleh ditahan lebih daripada 24 jam tanpa kebenaran majistret, dan individu tersebut boleh memohon *habeas corpus* jika penahanannya tidak sah.

Soalan 17

Soalan ini menghendaki calon menerangkan dua sebab Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) dikatakan agensi yang bebas. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan calon tertumpu kepada dua isi atau idea, iaitu keanggotaan dan pengaruh. Di samping itu, ada calon yang memberikan tumpuan terhadap tugas SPR yang berkaitan dengan proses pilihan raya sebagai satu isi atau idea.

Jawapan calon yang sepatutnya adalah dari aspek keanggotaan, pengaruh, kelulusan Parlimen, kuasa, penyelesaian pertelingkahan, dan saraan.

Soalan 18

Soalan ini menghendaki calon menyatakan empat cara seseorang individu boleh mempamerkan tadbir urus yang baik, iaitu dari segi sistem penyampaian perkhidmatan awam yang cekap kepada pelanggan. Jawapan calon menunjukkan calon kurang faham mengenai tadbir urus baik. Calon didapati lebih banyak menggunakan logik akal mereka berkaitan dengan perkhidmatan yang cekap.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah melayan pelanggan tanpa perasangka, menyampaikan maklumat dengan tepat/semurna/jelas/cukup, menjawab pertanyaan pelanggan secara bersopan dan mesra, mempermudah pelanggan untuk mendapatkan maklumat di kaunter, dan menghargai masa pelanggan yang berurusan di kaunter.

Soalan 19

Soalan ini menghendaki calon menyatakan tiga impak amalan tadbir urus terbaik dalam pelaksanaan projek program transformasi kerajaan. Soalan ini merupakan soalan aras tinggi yang menghendaki calon memikirkan impak yang boleh berlaku. Walaupun calon menjawab soalan ini, namun calon kurang memberikan jawapan yang menepati kehendak soalan.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah dasar dan hala tuju kerajaan tercapai, sistem penyampaian kerajaan semakin cekap, daya saing negara dapat ditingkatkan, akauntabiliti kerajaan ditingkatkan, dan modal insan semakin berkualiti.

Soalan 20

Soalan ini menghendaki calon membincangkan tanggungjawab kerajaan yang lain selain daripada menguruskan pentadbiran negara. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini dapat memberikan isi atau idea yang relevan berkaitan dengan tanggungjawab kerajaan yang lain. Dalam hal ini, calon dapat mengemukakan sekurang-kurangnya tiga isi atau idea. Walau bagaimanapun, masalahnya adalah dari segi memberikan huraian yang jitu kepada isi atau idea tersebut.

Dalam pada itu, terdapat calon yang tidak membincangkan isi atau idea tentang kerajaan menguruskan pentadbiran negara, yang merupakan isi atau idea wajib. Di samping itu, ada juga calon yang mengemukakan isi atau idea tentang tanggungjawab kerajaan menjaga alam sekitar yang merupakan isi atau idea yang tidak relevan.

Jawapan calon yang sepatutnya ialah kerajaan bertanggungjawab untuk menguruskan pentadbiran negara, menjaga ketenteraman awam dan keamanan negara, menyediakan kemudahan infrastruktur awam, menjaga keadilan dan keharmonian rakyat, menggerakkan pembangunan negara, mempertahankan kedaulatan negara, mengadakan hubungan yang baik dengan negara-negara lain, dan menyediakan kemudahan untuk pembangunan sosial.

BAHAGIAN C: Soalan Esei

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon mengulas usaha yang dilakukan untuk memperkasakan pertahanan negara bagi memastikan kedaulatan negara terpelihara dan halangan yang dihadapi untuk merealisasikan hasrat tersebut. Tidak banyak calon yang menjawab soalan ini. Calon yang menjawab soalan ini kurang berupaya untuk mengemukakan isi atau idea dan huraian yang kukuh, terutamanya berkaitan dengan halangan yang dihadapi.

Jawapan calon yang sepatutnya dalam aspek usaha ialah kerajaan telah meningkatkan keupayaan pasukan keselamatan, melaksanakan Konsep Pertahanan Menyeluruh (HANRUH) atau Dasar Pertahanan Negara, menubuhkan pasukan pertahanan pelapis, mengukuhkan perpaduan nasional dan nilai-nilai murni, memantapkan semangat patriotisme, meningkatkan hubungan kerjasama, dan memperkukuh pertahanan siber. Dalam aspek halangan yang dihadapi pula adalah daripada gerakan puak pelampau, penyalahgunaan teknologi maklumat, pergolakan di negara lain, dan lambakan pendatang asing.

Soalan 22

Soalan ini menghendaki calon membincangkan kebaikan dan keburukan laman web rangkaian sosial. Banyak calon yang telah memilih soalan ini. Walau bagaimanapun, banyak calon yang gagal untuk mengemukakan huraian yang mantap, sungguhpun isi atau idea yang dikemukakan adalah relevan.

Dalam pada itu, ada calon yang memberikan jawapan yang menyeleweng. Sebagai contoh, calon telah mengemukakan cadangan langkah untuk mengatasi kesan negatif yang timbul daripada penggunaan laman web rangkaian sosial. Di samping itu, ada calon yang membincangkan laman web dan bukannya tentang laman web rangkaian sosial sebagaimana yang dikehendaki oleh soalan.

Jawapan calon yang sepatutnya berkaitan dengan aspek kebaikan laman web rangkaian sosial adalah sebagai alat komunikasi dan perhubungan, mencari rakan, alat menyampaikan maklumat, dan mempromosikan produk dan perkhidmatan. Dalam aspek keburukan laman web rangkaian sosial pula adalah melalaikan, meleakakan, dan membazirkan masa, obses atau ketagihan terhadap laman web sosial, menjejaskan kesihatan, mewujudkan individu yang memencilkan diri, alat propaganda atau fitnah, dan alat melakukan jenayah.

Bahasa Melayu (910/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 27 845 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 80.65%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	10.43	5.90	14.07	10.59	15.22	11.49	12.95	5.34	7.43	2.25	4.33

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	A	11	D
2	A	12	D
3	D	13	A
4	B	14	B
5	D	15	B
6	C	16	C
7	C	17	C
8	B	18	B
9	C	19	A
10	D	20	A

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam Bahagian A bagi penggal ini adalah baik. Terdapat 71 orang calon yang memperoleh markah penuh, iaitu 20 markah. Sebanyak 21 orang calon pula mendapat markah yang terendah, iaitu 1 markah. Berdasarkan respons calon, didapati bahawa semua soalan merupakan soalan beraras sederhana, kecuali soalan 4, 5, 12, dan 16. Soalan-soalan ini merupakan soalan yang sukar bagi calon kerana kurang daripada 30% calon dapat menjawabnya dengan betul.

Komen soalan demi soalan**Soalan 4**

Ada segelintir calon yang berprestasi tinggi tertarik kepada distraktor A sedangkan kunci jawapannya ialah opsyen B. Sebanyak 11.3% calon daripada kumpulan calon yang berprestasi tinggi memilih distraktor A sebagai jawapan. Calon-calun ini menganggap bahawa terdapat penggunaan ayat aktif dalam petikan klasik yang diberikan dalam soalan, sedangkan yang sebenarnya hanya terdapat penggunaan partikel dan penggunaan ayat pasif dalam petikan tersebut. Walau bagaimanapun, 28.3% calon lain yang juga berprestasi tinggi memilih opsyen B sebagai jawapan.

BAHAGIAN B: Pembacaan Kritis dan Analitis**Komen am**

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab semua soalan berstruktur yang diberikan. Calon dikehendaki menjawab soalan dalam bahagian ini pada helaian jawapan. Markah penuh bagi bahagian ini ialah 30 markah. Secara keseluruhan, prestasi calon dalam Bahagian B adalah sederhana. Dalam bahagian ini, kebanyakan calon dapat menjawab soalan pemahaman dengan tepat dan mereka memperoleh markah penuh untuk soalan 21, 22, dan 23. Jawapan bagi soalan-soalan ini terdapat secara tersurat dalam petikan yang diberikan. Bagi soalan yang memerlukan calon memberikan jawapan secara kritis, mereka gagal untuk mengemukakan dengan baik. Calon yang lemah tidak dapat menjawab soalan pemahaman dengan lengkap dan tepat. Hal ini menyebabkan mereka gagal memperoleh markah yang baik. Mereka mengemukakan isi atau jawapan berdasarkan pendapat mereka sendiri sedangkan isi itu luar daripada petikan yang diberikan dalam soalan.

Komen soalan demi soalan**Soalan 21**

Soalan ini menghendaki calon menyatakan dua prestasi persekitaran Kuala Lumpur berdasarkan Indeks Kehijauan Asia. Markah penuh bagi soalan ini ialah 4 markah. Calon sepatutnya menyatakan prestasi dari aspek pengangkutan dan kualiti udara yang melebihi tahap sederhana, aspek penggunaan tanah dan bangunan dan tadbir urus alam sekitar berada pada tahap sederhana, dan aspek bahan buangan dan penjagaan kebersihan air berada di bawah tahap sederhana. Kebanyakan calon dapat memberikan kedua-dua prestasi yang dikehendaki oleh soalan dan mereka memperoleh markah penuh. Namun demikian, terdapat segelintir calon yang memberikan prestasi secara keseluruhan bagi Kuala Lumpur, dan ada juga calon yang memberikan satu penilaian sahaja daripada tiga aspek yang dinyatakan dalam petikan.

Soalan 22

Soalan ini menghendaki calon memberikan sebab rakyat Malaysia kurang menghargai air. Markah penuh bagi soalan ini ialah 2 markah. Jawapan yang tepat bagi soalan ini ialah Malaysia mempunyai sumber air yang pelbagai dan menerima hujan yang banyak sepanjang tahun. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat dan mereka memperoleh markah penuh. Dari segi kelemahan calon, terdapat calon yang memberikan satu sebab sahaja. Terdapat calon yang memberikan sebab yang difikirkan oleh mereka, seperti rakyat Malaysia kurang kesedaran tentang penjimatan air dan mereka tahu bahawa bekalan air tidak akan putus.

Soalan 23

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan dua punca timbulnya masalah air di negara ini. Markah penuh bagi soalan ini ialah 4 markah. Jawapan yang tepat bagi soalan ini ialah pembuangan sisa bertoksik ke kawasan pelupusan sampah yang berdekatan dengan sungai, berlakunya urbanisasi dan pembangunan yang pesat, dan berlakunya perubahan pada fungsi tanah dan sungai. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat dan mereka memperoleh markah penuh. Namun demikian, terdapat segelintir calon yang hanya memberikan satu punca timbulnya masalah air di negara ini. Terdapat juga calon yang memberikan tiga punca timbulnya masalah air di negara ini, sedangkan soalan hanya menghendaki dua punca. Calon yang memberikan tiga punca ini diberikan markah hanya untuk dua punca pertama yang ditulis.

Soalan 24

Soalan ini menghendaki calon memberikan langkah yang sesuai untuk memperbaiki kedudukan Kuala Lumpur dari aspek pengurusan bahan buangan dan penjagaan air bersih dalam penilaian Indeks Kehijauan Asia. Markah penuh bagi soalan ini ialah 20 markah dan panjang jawapan calon mestilah tidak melebihi 150 patah perkataan. Calon sepatutnya memberikan tiga langkah yang relevan berserta dengan huraian, contoh, dan huraian bagi contoh tersebut. Antara langkah yang relevan termasuklah menguatkuasakan undang-undang terhadap pihak yang menjalankan aktiviti yang menyebabkan pencemaran tanah dan air, mengadakan kempen kesedaran tentang kepentingan alam sekitar dan kebersihan air, merancang pembangunan secara sistematik, melaksanakan program penghutan semula, menyenggara sumber air dengan berkesan, dan sebagainya. Kebanyakan calon dapat memberikan cadangan yang relevan, iaitu tiga langkah yang sesuai untuk memperbaiki kedudukan Kuala Lumpur dalam penilaian Indeks Kehijauan Asia dan mereka dapat memberikan huraian dan contoh yang relevan bagi setiap langkah yang dikemukakan.

BAHAGIAN C: Penulisan Esei Tidak Berformat**Komen am**

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab satu daripada tiga soalan esei yang diberikan. Markah penuh bagi bahagian ini ialah 50 markah. Calon perlu menulis satu esei yang panjangnya antara 600 hingga 650 patah perkataan berdasarkan soalan yang dipilih. Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam bahagian ini adalah sederhana. Calon yang berprestasi tinggi dapat memperoleh markah melebihi 30 markah. Mereka dapat mengemukakan lima isi yang relevan. Calon juga dapat menghuraikan isi-isi yang dikemukakan dengan jelas dan meyakinkan. Bahasa mereka juga lancar dan mereka mampu mengungkapkan isi dengan menggunakan laras bahasa yang bersesuaian dengan tajuk yang dikemukakan dalam soalan. Calon-calun ini mampu menghasilkan esei yang menunjukkan ciri wacana yang utuh.

Calon yang sederhana dapat mengemukakan dua hingga empat isi yang relevan. Namun demikian, huraian yang diberikan kurang memuaskan. Kelemahan calon yang ketara ialah mereka tidak dapat memperkembangkan isi dengan kukuh dan mantap. Oleh itu, kumpulan calon ini hanya memperoleh 6 hingga 10 markah bagi markah isi. Calon yang lemah pula gagal memberikan isi yang bernas dan relevan dengan kehendak soalan. Jumlah isi yang dikemukakan juga tidak mencukupi dan huraian yang diberikan pula lemah. Selain itu, terdapat isi yang diberikan remeh, bertindan, dan huraianya berulang. Aspek bahasa bagi kumpulan calon ini lemah. Mereka ternyata tidak menguasai kemahiran membina ayat dengan betul. Ayat yang dibina oleh mereka banyak yang tergantung, panjang berjela-jela, mengandungi kesalahan frasa, kesalahan penggunaan imbuhan, kesalahan pemilihan diksi, kesalahan ejaan, dan kesalahan-kesalahan bahasa yang lain. Calon yang lemah juga cenderung untuk menggunakan ayat yang tidak lengkap, seperti dalam contoh yang berikut:

- (a) Menambah anggota keselamatan.
- (b) Mengadakan kempen dan gotong-royong.
- (c) Menubuhkan JKKK di semua kampung.
- (d) Menyediakan tong sampah di tempat-tempat awam.
- (e) Memberikan denda kepada mereka yang membuang sampah di merata-rata tempat.

Bagi calon yang lemah, ayat (a) hingga (e) merupakan ayat yang lengkap dan digunakan untuk menyampaikan isi utama. Ayat-ayat berkenaan sebenarnya merupakan catatan ringkas yang hanya boleh digunakan ketika calon membina rangka esei. Ayat-ayat (a) hingga (e) merupakan ayat tergantung kerana tiada subjek.

Dari segi persembahan dan pengolahan pula, calon yang berprestasi tinggi berupaya mengolah esei dengan kemas dan berkesan. Esei mereka dapat menyerlahkan ciri kohesi dan koheren dengan baik sekali, dalam jumlah perkataan tidak lebih daripada 650 patah perkataan. Calon yang lemah pula ternyata tidak menguasai kemahiran menulis esei. Mereka menulis esei tanpa perancangan, sebaliknya mereka menulis apa-apa sahaja yang terlintas di fikiran mereka secara spontan. Calon juga jelas tidak membaca pernyataan soalan dengan teliti dan tidak memahaminya dengan tepat. Hal ini menyebabkan esei yang terhasil itu tidak menunjukkan ciri sebagai sebuah wacana yang utuh. Terdapat segelintir calon yang mengelompokkan beberapa isi dalam satu perenggan dan ada pula calon yang mengulang isi yang lebih kurang sama dalam dua atau tiga perenggan yang berbeza. Isi yang dikemukakan oleh calon yang lemah juga terpesong, sipi, tidak bernas, dan tidak tepat. Calon yang lemah hanya memperoleh markah antara 12 hingga 16 markah.

Komen soalan demi soalan

Soalan 25

Soalan ini menghendaki calon memberikan pendapat tentang sebab sesetengah anggota masyarakat kita kurang berminat untuk menyertai kerja-kerja sukarela. Jawapan yang tepat bagi soalan ini ialah kesibukan bekerja, sifat materialistik dan individualistik seseorang, kurangnya kesedaran tentang kepentingan kerja sukarela, sikap lebih mementingkan hiburan, tidak menghayati tuntutan agama, kurang pendedahan, ketiadaan dana, dan isi-isi lain yang relevan. Calon yang memilih soalan ini kebanyakannya dapat memberikan isi yang relevan dan menghuraikannya dengan baik. Mereka dapat mengemukakan isi yang bertepatan dengan kehendak soalan dan juga memberikan contoh-contoh yang berkaitan. Calon yang lemah menganggap kerja-kerja sukarela sebagai satu pekerjaan yang tidak bergaji. Calon-calun ini hanya mengemukakan tiga atau empat sebab, iaitu ketiadaan masa, kerana sibuk, sikap materialistik, tidak suka bergaul, dan kurang penghayatan agama. Mereka tidak mampu menghuraikan isi dengan kemas dan mantap.

Soalan 26

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan langkah yang perlu diambil untuk meningkatkan keselamatan awam di negara ini. Calon sepatutnya mengemukakan langkah yang wajar dilakukan untuk meningkatkan tahap keselamatan awam di negara ini, misalnya menambah anggota pasukan keselamatan, mengaktifkan institusi Rukun Tetangga, menguatkuasakan undang-undang, memasang CCTV, menambah pondok kawalan di kawasan kediaman, orang ramai sendiri perlu berwaspada agar tidak menjadi sasaran penjenayah, memberikan pendidikan berkaitan dengan nilai murni dalam hidup, dan lain-lain yang berkaitan. Segelintir calon yang memilih soalan ini dapat memberikan tiga hingga empat isi yang relevan, seperti memasang CCTV, menambah rondaan dan memperketat penguatkuasaan undang-undang, serta mengaktifkan institusi Rukun Tetangga. Mereka dapat menghuraikan semua isi dengan baik dan memperoleh markah antara 25 hingga 30 markah. Calon yang lemah pula gagal mengemukakan isi yang bernas. Mereka mengemukakan

langkah tidak langsung, seperti memberikan pendidikan agama, melatih pelajar sekolah supaya berdisiplin, ibu bapa perlu mendidik anak-anak tentang cara mempertahankan diri, dan lain-lain. Terdapat juga calon yang mengemukakan isi yang tidak relevan, iaitu isi tentang kesan daripada gejala tersebut. Mereka juga tidak dapat menghuraikan isi dengan kemas dan kesannya, mereka hanya memperoleh markah kurang daripada 15.

Soalan 27

Soalan ini menghendaki calon memberikan pendapat tentang cara untuk menjaga kebersihan alam sekitar agar dapat mengelakkannya daripada dikotori oleh sampah sarap. Isu yang dikemukakan dalam soalan ini merupakan isu yang berunsurkan sains. Oleh hal yang demikian, calon seharusnya memberikan cadangan yang bersifat sains juga, misalnya menganjurkan program 5R, iaitu *reuse* (mengguna semula), *repair* (membaiki), *recycle* (mengitar semula), *rethink* (memikir semula), dan *reduce* (mengurangkan), melupuskan sampah secara saintifik, mengubah sampah sarap supaya menjadi sumber tenaga, mengasingkan sampah sarap mengikut jenis semasa membuangnya, dan lain-lain. Cadangan yang tidak langsung, seperti mengadakan kempen, menguatkuasakan undang-undang, dan mengadakan gotong-royong juga diterima, tetapi tidak diberikan markah penuh. Hal ini bertujuan untuk melatih calon supaya banyak membaca dan mempunyai pengetahuan tentang laras-laras tertentu yang sepatutnya diketahui oleh mereka. Banyak calon yang memilih soalan ini dapat mengemukakan isi yang relevan dan memperkembangkan isi berkenaan dengan baik. Walau bagaimanapun, daripada lima isi yang dikemukakan, hanya tiga hingga empat isi yang tepat dan relevan dengan kehendak soalan. Kebanyakan calon dapat memberikan isi berkaitan dengan amalan 5R, menjadikan sampah sebagai sumber tenaga alternatif, melupuskan sampah sarap secara saintifik, dan menyediakan kawasan pelupusan sampah yang khusus. Namun demikian, banyak juga calon yang memberikan cadangan-cadangan umum yang bersifat tidak langsung, misalnya meminta kerajaan mengenakan tindakan undang-undang (seperti mengenakan denda), menyediakan tong sampah, mengadakan kempen, dan menggalakkan gotong-royong. Terdapat juga calon yang mencadangkan peranan yang perlu dilaksanakan oleh ibu bapa, sekolah atau guru, dan juga media massa. Kesemua ini juga merupakan cadangan yang tidak langsung.

Bahasa Arab (913/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal 1 ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 1386 orang. Peratusan calon mendapat lulus penuh ialah 38.38%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	3.10	1.59	1.37	3.90	7.43	9.59	11.40	2.96	9.17	4.61	44.88

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon pada penggal ini adalah lemah. Terdapat seorang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 50 markah daripada markah penuh 70 markah dan dua orang calon mendapat markah terendah, iaitu 0 markah.

Secara umumnya, prestasi calon dalam bahagian pemahaman, karangan, dan tatabahasa adalah lemah. Dua soalan, iaitu soalan 7 dan 9 ialah soalan yang beraras mudah. Perkataan-perkataan yang digunakan dalam soalan tersebut biasa digunakan dalam proses pengajaran dan pembelajaran serta mudah difahami. Bagi soalan 2, 3, 4, dan 5 pula ialah soalan aras sederhana, manakala soalan 1, 6, dan 8 ialah soalan yang aras sukar.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN I: Kefahaman

Soalan 1

Soalan (a), (b), (c), (d), (e), dan (f) menghendaki calon mengemukakan jawapan berdasarkan teks yang diberi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan betul. Terdapat juga calon yang kelihatan sukar untuk memahami teks yang diberikan. Mereka memetik mana-mana ayat atau bahagian petikan untuk dijadikan jawapan tanpa mengambil kira kehendak soalan. Soalan (g) pula menghendaki calon menerangkan maksud perkataan yang berlawanan. Kebanyakan calon hanya dapat menjawab dua daripada empat perkataan yang dikehendaki. Soalan (h) pula menghendaki calon menerangkan maksud perkataan yang bergaris di bawahnya. Kebanyakan calon hanya dapat menjawab dua daripada empat perkataan yang dikehendaki. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan perbendaharaan kata.

BAHAGIAN II: Karangan

Soalan 2

Soalan 2 menghendaki calon membincangkan punca berlakunya kemalangan jalan raya dan menyatakan kaedah untuk mengelakkan perkara ini daripada berlaku. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan betul. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya menceritakan peristiwa kemalangan jalan raya yang pernah mereka saksikan tanpa menyatakan kaedah untuk mengelakkan perkara ini daripada berlaku. Calon sepatutnya mengenal pasti punca kemalangan jalan raya yang berpunca daripada pemandu, keadaan jalan raya yang rosak, atau kenderaan yang mereka pandu. Kemudian, calon boleh mengemukakan pendapat mereka bagi mengatasi masalah tersebut.

Soalan 3

Soalan 3 menghendaki calon membincangkan punca pencemaran alam dan kaedah mengatasinya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini tidak dapat menjawabnya dengan betul. Kebanyakan mereka hanya menyatakan punca pencemaran alam tanpa menyatakan tindakan yang perlu diambil bagi mengatasinya. Calon sepatutnya mengenal pasti punca pencemaran alam terlebih dahulu dan kemudian menerangkan kaedah bagi mengatasinya, seperti menguatkuasakan undang-undang, mengenakan denda yang berat, memupuk perasaan cinta akan alam sekitar dan lain-lain.

Soalan 4

Soalan 4 menghendaki calon membincangkan kesan rasuah dan cara untuk memerangnya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini mempunyai idea untuk disampaikan. Namun demikian, calon tidak dapat mengolah idea mereka dengan baik kerana mereka lemah dalam membina ayat. Antara punca berlakunya rasuah adalah sikap mementingkan diri sendiri, kelemahan iman, dan kurangnya penguatkuasaan oleh pihak tertentu. Selepas itu, calon perlulah menerangkan kaedah untuk mengatasi gejala ini, seperti penguatkuasaan undang-undang, pengauditan, mengikis sikap mementingkan diri sendiri dan lain-lain.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon menyatakan kelebihan ibadat haji. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat mengemukakan isi dengan baik. Ibadat haji dapat memupuk perpaduan kaum tanpa mengira warna kulit dan darjat. Selain itu, ibadat haji dapat mendidik jiwa manusia agar lebih berdisiplin dalam melakukan sesuatu perkara dan dapat mendekatkan diri kepada Allah S.W.T.

BAHAGIAN III: Saraf

Soalan 6

Soalan (a) menghendaki calon mengisikan tempat kosong menggunakan *isim isyarah lil qarib* yang sesuai. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab dua daripada lima soalan yang dikemukakan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan saraf. Soalan (b) pula menghendaki calon menandakan *isim syarat jazim* dengan satu garisan di bawahnya dan *isim syarat ghair jazim* dengan dua garisan di bawahnya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab dua daripada lima *isim syarat* yang dikehendaki.

Soalan 7

Soalan (a) menghendaki calon mengubah kata kerja yang diberikan kepada kata nama *fa'il*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab tiga daripada lima perkataan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan saraf. Soalan (b) pula menghendaki calon menyatakan *sighah mubalaghah* yang sesuai bagi menggambarkan keadaan seperti dalam contoh yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab satu daripada lima *sighah mubalaghah* yang dikehendaki. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan saraf, terutamanya dalam topik *sighah mubalaghah*.

BAHAGIAN IV: Qawaid**Soalan 8**

Soalan (a) menghendaki calon mengenal pasti *ta'nis wajib* dan *jaiz* bagi perkataan yang bergaris dalam contoh yang diberikan berserta *illahnya*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab dua daripada lima soalan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan tatabahasa, terutamanya topik *ta'nis*. Soalan (b) pula menghendaki calon mengenal pasti kata nama *fa'il* dan kata nama *maf'ul bih* yang terdapat dalam teks yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab dua daripada lima soalan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon tidak memahami kandungan teks dan lemah dalam bidang tatabahasa, terutamanya topik *fa'il* dan *maf'ul bih*.

Soalan 9

Soalan (a) menghendaki calon memasukkan *huruf nafi* yang sesuai bagi perkataan yang bergaris yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini tidak dapat menjawabnya dengan baik. Mereka tidak dapat memadamkan *huruf nafi* yang sesuai dengan *fe'el madhi*, *fe'el mudhari'*, dan *jumlah ismiah*. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan tatabahasa, terutamanya *huruf nafi*. Soalan (b) pula menghendaki calon mengisikan tempat kosong dengan *adat nafi* yang sesuai. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini tidak dapat menjawabnya dengan baik. Mereka tidak dapat menguasai kaedah yang betul dalam menggunakan *adat nafi*. Hal yang demikian disebabkan calon lemah dalam bidang nahu.

Literature in English (920/1)

OVERALL PERFORMANCE

48 candidates sat for this subject in Term 1, 2014 and 59.17% of them passed at principal level.

The percentage for each grade is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	6.12	2.04	6.12	10.20	16.33	10.20	8.16	12.24	6.12	8.16	14.29

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

For Paper 1, the paper consists of three sections. In Section A, candidates are required to analyse a given poem or excerpt from a short story in which answers must focus entirely on the particular poem or excerpt, demonstrating a close reading of, and a critical response to it. No reference should be made to extraneous details not found in the poem or the excerpt. For Sections B and C the questions are compulsory. Candidates have to answer one compulsory essay question which requires close reference to two poems from the syllabus in Section B. Meanwhile, Section C requires candidates to answer another compulsory essay question which requires close reference to two short stories from the syllabus.

Generally, the questions were not overly challenging. The focus tended to be on one clear theme and the questions did not demand very complex discussions. However, there were ample scopes for candidates to provide analytical answers in the essay questions as they required students to be familiar with the content and themes of the prescribed poems and short stories in the syllabus. The language used in the question paper on the other hand, was clear and straightforward. There were virtually no technical jargons being used. Generally the answers were of fair to middling quality, though English proficiency was generally poor.

Out of 48 students, 40 answered Question 1 on a poem by D.H. Lawrence, *Piano* rather than Question 2 on a short story by K.S. Maniam, *Removal in Pasir Panjang*. Those who answered Question 1 did better than those who answered Question 2; they also performed better on Question 3 than on Question 4.

Comments on individual questions

SECTION A

Question 1

Students are required to discuss the mood of nostalgia which pervades the poem *Piano*, by D.H. Lawrence. Students should be able to discuss the warm memories with the speaker's nostalgic feeling for his childhood: the woman singing reminds him of his mother singing while playing the piano, the song reminds him of home, the singing reminds him of his family piano at home and his mother singing, the setting (woman/

piano/ song/ dusk) triggers a flood of memories of his childhood home, and the past caused him sadness for having lost it. Most students were able to grasp the basic ideas while some were able to apply fairly deep analysis, but the majority of answers were average at best.

Question 2

Students are required to discuss the physical changes as perceived by the two main characters in *Removal in Pasir Panjang* by K.S. Maniam and linked these ideas with notions of how developments affects the community. Candidates could discuss the following changes to the town of *Pasir Panjang* in their answers: the buildings are now old (for example the wooden courthouse with flaking paint), the town needs further development, a new road now passes through the town, more traffic brings more business but also pose a danger to the residents, there are now signs of development but it may not necessarily be a good sign, and there is pollution from dust. Most students tended to summarise rather than analyse. There were also several instances of students misreading the stories, or getting the plot points wrong.

SECTION B

Question 3

For this question, students need to look at how the idea of aging is dealt with, in any two poems prescribed in the syllabus. Patterns of answers depend on the poems they choose, as the attitude to aging can be different. Amongst the poems that deal with the idea of aging are *Warning* by Jenny Joseph, *I Look Into My Glass* by Thomas Hardy, *When You are Old* by William Butler Yeats, and *On Growing Old* by John Masefield. Candidates could discuss the issue of aging in the following manner: choice of diction, use of figures of speech (such as images, simile, metaphor, irony, personification and symbolism), choice of atmosphere, selection of mood, and different responses to aging. Students' answers however, mostly were not very deeply analytical as there were instances where students mixed up poems, or got the titles of the poems wrong.

SECTION C

Question 4

Students are required to choose any two short stories prescribed in the syllabus which centrally deals with death and to analyse the different attitudes to both short stories chosen. Some of the stories which could be discussed by the candidates: (i) *Ratnamuni* by K.S. Maniam deals with death through suicide and murder. The father in the story kills the lover of his wife and has to face the consequences of his action. The mother takes her own life because of guilt. (ii) *Pictures in My Mind* by Pretam Kaur juxtaposes death and life in the various episodes experienced by the narrator through the years. Other stories which could be included in the discussion are *A Certain Cry* by Cynthia Anthony and *No Visitors Allowed* by John Machado. Generally, students' answers tended to summarise rather than analyse, listing the different types of death which occur in the two stories chosen, but not discussing the significance of these deaths.

Kesusasteraan Melayu Komunikatif (922/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 5 752 orang. Peratusan calon 1 yang lulus penuh ialah 57.46%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	4.24	6.19	5.27	10.33	11.92	11.58	7.93	10.69	9.46	6.00	16.39

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Kekuatan jawapan calon termasuklah jawapan yang mengandungi fakta, huraian, contoh, dan kesimpulan mengikut kehendak soalan. Kelemahan jawapan calon pula termasuklah jawapan yang kurang tepat kerana tidak menguasai teknik menjawab soalan berdasarkan kata tugas soalan, dan tidak memahami sepenuhnya karya yang termuat dalam *Permata Sastera Melayu*.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: *Puisi*

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon membincangkan nilai-nilai yang dapat menjamin kerukunan sesebuah rumah tangga berdasarkan gurindam yang berjudul “Norma-norma yang Baik dalam Perhubungan Suami Isteri”. Kebanyakan calon dapat mengemukakan nilai-nilai yang dikehendaki. Walau bagaimanapun, kelemahan kebanyakan calon ialah tidak membincangkan nilai-nilai yang mereka kemukakan dalam jawapan. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi, dan jawapan yang sepatutnya, termasuklah nilai budiman, beriman, bekerjasama, bertanggungjawab, kejujuran, dan sebagainya. Akhir sekali, calon sepatutnya mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 2

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan sajak yang berjudul “Menyongsong Arus” karya Kemala. Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan gaya bahasa yang menimbulkan kesan estetik daripada sajak itu. Kebanyakan calon dapat mengemukakan gaya bahasa seperti asonansi, aliterasi, anafora, hiperbola, metafora, dan citra sebagai jawapan. Selain itu, kebanyakan calon juga dapat mengemukakan kesan estetik sajak yang ditimbulkan oleh gaya bahasa itu, seperti menimbulkan kemerduan bunyi, menggerakkan imaginasi pembaca, menimbulkan kesan berlebih-lebihan, dan memberikan penegasan maksud.

Soalan (b) menghendaki calon membincangkan harapan penyair dalam sajak tersebut. Kebanyakan calon tidak dapat membincangkan harapan penyair dengan baik. Hal ini menunjukkan bahawa calon tidak memahami maksud sajak yang diberikan. Selain itu, calon juga didapati tidak menguasai teknik menjawab soalan berdasarkan kata tugas “bincangkan” yang memberi penekanan terhadap aspek penghujahan. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan seperti mengenang kembali kepahlawanan Melayu, memiliki semangat patriotik, membenci penjajah tanah air, dan sebagainya.

BAHAGIAN B: Prosa Tradisional

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan peristiwa penting dalam kisah “Inilah Hikayat Peri Menyatakan Nabi Wafat” yang berlaku ke atas Rasulullah SAW. Kebanyakan calon dapat mengemukakan peristiwa penting, seperti Rasulullah SAW didatangi malaikat, Rasulullah SAW memberitahu keluarga dan sahabat tentang baginda akan wafat, Rasulullah SAW di masjid, Rasulullah SAW sedia dibalas, dan Rasulullah SAW memberikan wasiat. Hal ini demikian, calon menguasai kisah tersebut dengan baik. Walau bagaimanapun, terdapat juga calon yang mengemukakan jawapan dalam teknik naratif atau pemerian. Perkara ini menunjukkan bahawa seolah-olah calon mengabaikan kehendak soalan.

Soalan 4

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan naskhah “Taj Us-Salatin”. Soalan (a) menghendaki calon menyatakan syarat penting yang perlu dipelihara oleh raja sebagaimana tergambar dalam karya itu. Kebanyakan calon tidak dapat mengemukakan syarat penting yang perlu dipelihara oleh raja. Hal ini kerana, calon tidak menguasai sepenuhnya karya tersebut. Oleh itu, kebanyakan jawapan calon bersifat umum dan berdasarkan pengetahuan sedia ada tentang raja semata-mata, tanpa dikaitkan dengan karya yang dinyatakan dalam soalan. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan, seperti sentiasa adil dalam hukuman tanpa membezakan diri dengan rakyat, sentiasa mendengar aduan rakyat, sentiasa sayang akan golongan pendeta, sentiasa beringat tentang tugas yang diberikan adalah untuk rakyat, menjatuhkan hukuman berdasarkan hukum Allah, dan sebagainya.

Soalan (b) pula menghendaki calon membincangkan syarat yang dinyatakan dalam (a) di atas. Kebanyakan calon tidak dapat membincangkan syarat penting yang perlu dipelihara oleh raja dengan baik. Calon sepatutnya mengemukakan huraian isi yang dinyatakan dalam (a), seperti sentiasa adil dalam hukuman tanpa membezakan diri dengan rakyat diikuti dengan hujah atau pandangan untuk membuat kesimpulan.

BAHAGIAN C: Prosa Moden

Soalan 5

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan petikan cerpen “Di Sebalik Sirat Makna”. Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan peristiwa yang membawa percakapan dalam petikan. Kebanyakan calon dapat mengemukakan peristiwa yang menjurus kepada petikan yang diberikan dan mampu menghuraikannya dengan baik. Kekuatan jawapan calon bagi soalan ini adalah kebanyakannya dapat mengesan peristiwa penting dalam jalinan plot dan peranan watak yang digambarkan dalam cerpen tersebut. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan seperti peristiwa keputusan Cikgu Naszkir menerima kembali Tinggang tinggal di asrama, mesyuarat jawatankuasa yang dipengerusikan oleh Cikgu Naszkir, konflik antara Cikgu Naszkir dengan Cikgu Iba, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon memberikan ulasan terhadap tindakan Cikgu Iba membuang Tinggang dari asrama. Soalan ini menghendaki calon mengemukakan ulasan dalam jawapan. Kebanyakan calon tidak dapat membuat rumusan berserta alasan dengan baik. Hal ini menunjukkan bahawa, pengetahuan calon terhadap cerpen tersebut adalah terhad dan pemahaman mereka juga tidak mendalam. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan seperti iktibar, kawalan, langkah terbaik, imej, dan sebagainya.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon membincangkan perjuangan yang dilakukan oleh Anas Samanda dalam drama “Asiah Samiah”. Soalan ini memerlukan calon memberikan jawapan berdasarkan kata tugas ‘bincangkan’. Calon hendaklah memaparkan perbincangan dalam jawapan. Kebanyakan calon memperoleh markah yang rendah kerana tidak memaparkan penghujahan dalam jawapan. Di samping itu, kelemahan calon memahami teks drama “Asiah Samiah”, terutama yang melibatkan watak Anas Samanda, telah menjejaskan kelancaran mereka menjawab soalan ini dengan baik. Jika mereka memahami konsep perjuangan tetapi tidak dapat mengaitkannya dengan tepat terhadap perjuangan watak yang dikehendaki dalam soalan, maka sukar untuk mereka memberikan jawapan yang berorientasikan perbincangan. Calon hendaklah mengemukakan pengenalan terlebih dahulu. Seterusnya, calon perlu mengemukakan isi dan jawapan yang sepatutnya diberikan, termasuklah perjuangan menegakkan hak, menentang pengaruh wang dalam masyarakat, menentang ketidakadilan dalam masyarakat, menentang penyalahgunaan kuasa, dan sebagainya. Akhir sekali, calon mestilah mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Syariah (930/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 1762 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 69.57%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	7.23	7.51	9.32	8.80	12.09	15.07	9.55	9.65	4.18	5.42	11.18

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang sederhana. Terdapat beberapa kelemahan jawapan calon, seperti tidak mampu menguasai dan memahami kehendak soalan dengan baik, tidak menjawab soalan berdasarkan hukum yang ditetapkan oleh para ulama, tidak mempunyai perancangan untuk menjawab soalan, memberikan jawapan yang menyimpang, dan memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Muamalat dan Munakahat

Soalan 1

Soalan (a) menghendaki calon memberikan pengertian riba. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon memberikan maksud riba hutang dan menjelaskan dua jenis riba hutang berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (c) menghendaki calon memberikan hukum dan menjelaskan alasan bagi kes yang dikemukakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan baik.

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan tiga keadaan yang memerlukan wali hakim. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapannya ialah wali enggan menikahkan anak perempuannya, wali hilang, wali berada sejauh dua marhalah, wali belum baligh, wali gila, dan sebagainya. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan empat syarat yang membolehkan bapa memaksa anaknya berkahwin. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (c) menghendaki calon memberikan hukum dan menjelaskan alasan bagi perkahwinan tanpa kebenaran bagi kes yang dikemukakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon memberikan pengertian ‘*iddah* dan dua hikmat pensyariatannya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan empat hak yang diberikan kepada seorang isteri yang di cerai dengan talak tiga. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik, seperti hak ke atas mahar yang belum di jelaskan, hak nafkah ‘*iddah* iaitu tempat tinggal, hak terhadap tunggakan nafkah, hak penjagaan anak, hak terhadap *muta’ah*, hak terhadap harta sepencarian, dan hak nafkah makan dan minum sekiranya isteri berkenaan sedang hamil. Soalan (c) menghendaki calon memberikan alasan dan menghuraikan hukum bagi kes yang dinyatakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

BAHAGIAN B: Mirath dan Jenayah

Soalan 4

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan jenis *al-hajb* dan contohnya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan tiga perbezaan antara *al-hajb* dengan *al-man’u*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Kebanyakan mereka tidak memahami apakah yang dimaksudkan dengan istilah *al-man’u*, oleh itu kebanyakan jawapan mereka menyimpang daripada kehendak soalan. Jawapan sepatutnya adalah seperti *al-hajb* tegahan mendapat harta pusaka kerana terdapat waris lain yang lebih berhak manakala *al-man’u* tegahan mendapat harta pusaka kerana terdapat halangan pewarisan seperti pembunuhan. Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan pembahagian harta pusaka seperti yang dikemukakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan 5

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan kesalahan jenayah yang boleh dikenakan hukuman qisas serta kemukakan dalilnya. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Kebanyakan mereka menyatakan bahawa jenayah yang boleh dikenakan hukuman qisas ialah membunuh, mencederakan anggota seseorang. Jawapan yang sepatutnya ialah jenayah yang boleh dikenakan hukuman qisas ialah pembunuhan secara sengaja dan mencederakan anggota lain secara sengaja. Soalan (b) menghendaki calon membincangkan pendapat ulama tentang pelaksanaan hukuman qisas sama ada ia suatu hak yang boleh diwarisi atau pun tidak boleh diwarisi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan kesalahan dan jenis *diyath* bagi kes yang dikemukakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan 6

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan syarat pelaksanaan hukuman terhadap jenayah riddah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan calon ialah baligh dan tidak dikenakan ke atas kanak-kanak yang murtad, berakal, kerelaan sendiri, enggan bertaubat setelah diminta bertaubat dalam tempoh tiga hari, dan pengakuan daripada penjenayah. Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan hukum dan alasan bagi kes yang dikemukakan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan perkaitan antara matlamat pensyarian hudud dengan *daruriyyat al-khamsah*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya ialah syariat mengharamkan jenayah riddah bertujuan untuk menjaga agama, mengharamkan jenayah mencuri dan merompak bertujuan untuk menjaga harta, mengharamkan jenayah zina dan *qazaf* bertujuan menjaga nasab dan keturunan, mengharamkan jenayah meminum minuman yang memabukkan bertujuan menjaga akal, dan mengharamkan jenayah bunuh dan *bughah* bertujuan menjaga nyawa.

Usuluddin (931/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 757 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 76.61%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	14.35	6.71	8.91	7.87	13.08	14.93	10.76	4.98	4.75	3.13	10.53

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhan, prestasi calon pada penggal ini adalah baik. Terdapat seorang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 68 markah daripada markah penuh 80 markah dan seorang calon mendapat markah terendah, iaitu 15 markah.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan (a) menghendaki calon menyatakan maksud akidah, dan memberikan dua ciri akidah dalam Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Akidah merujuk kepada kepercayaan dan keyakinan yang tinggi di dalam jiwa terhadap Allah SWT sehingga melahirkan amal yang baik berlandaskan rukun iman yang enam.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan sebab manusia memerlukan agama. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah manusia bersifat lemah dan serba kekurangan, manusia memerlukan satu kuasa untuk meminta pertolongan, manusia tanpa agama akan cenderung untuk mengikut hawa nafsu, dan lain-lain lagi.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan empat keistimewaan akidah Islam berbanding dengan akidah yang lain. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara keistimewaan akidah Islam berbanding dengan akidah lain ialah akidah *Rabbaniyyah*, akidah yang syumul, akidah yang tetap, akidah yang universal, dan lain-lain lagi.

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan hubungan antara akidah dengan akhlak menurut Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah akhlak yang indah sebagai tanda kesempurnaan akidah, akhlak yang mulia merupakan tanda ketakwaan hati, akidah sebagai pencetus kepada keluhuran budi, dan lain-lain lagi.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan konsep sifat mahmudah dan sifat mazmumah berserta contohnya. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat memberikan takrif sifat mahmudah dan sifat mazmumah dengan baik, tetapi calon tidak dapat menjelaskan secara mendalam konsep sifat tersebut.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan punca berlakunya perpecahan dalam kalangan umat Islam dan memberikan cadangan untuk mengatasinya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon didapati mempunyai maklumat yang banyak berkaitan dengan isu ini. Antara punca perpecahan dalam kalangan umat Islam ialah tidak akur pada arahan Allah SWT dan rasul, merasakan diri lebih hebat daripada orang lain, ingin mencari pengaruh dalam kalangan manusia, kurang pengetahuan agama, dan lain-lain lagi. Antara cadangan untuk mengatasi perpecahan dalam kalangan umat Islam ialah lebih mematuhi arahan pemimpin, sentiasa berwaspada dengan isu persekitaran, lebih mendalami ilmu agama, dan lain-lain lagi.

Soalan 3

Soalan (a) menghendaki calon untuk menjelaskan metode al-Quran dalam membentangkan akidah yang batil dan mengisbatkan kebatilannya. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat memberikan ayat al-Quran dengan lengkap. Jawapan yang patut diberikan oleh calon ialah kepercayaan bahawa Nabi Isa merupakan Tuhan, kepercayaan bahawa tuhan itu ialah hasil gabungan tiga tuhan (*trinity*), kepercayaan bahawa Uzair ialah anak tuhan, kepercayaan bahawa manusia tidak layak diutus menjadi nabi, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon memberikan pandangan tentang cara untuk berdakwah dengan golongan yang mendakwa bahawa tuhan mempunyai anak. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah mengkaji dan memahami aspek anak tuhan yang diyakini oleh golongan kafir, mengemukakan hujah yang logik dalam mengisbatkan kebatilan pandangan mereka, menggunakan teknik menyoal, dan sebagainya.

Soalan 4

Soalan (a) menghendaki calon untuk menyatakan pengertian *sam'iyat* dari sudut istilah dan memberikan dua contohnya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Sam'iyat* ialah perbincangan berkaitan dengan perkara-perkara ghaib yang tidak dapat diketahui melainkan dengan perantaraan wahyu, seperti syurga, neraka, mahsyar, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon menerangkan maksud *al-sirat* dan menghuraikan keadaan manusia yang melintasinya. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Al-Sirat* bermaksud jambatan yang terbentang di atas neraka Jahanam pada hari kiamat yang mesti dilalui oleh setiap manusia. Keadaan manusia yang melaluinya adalah bergantung kepada amalan yang dilakukan olehnya di dunia.

Soalan (c) menghendaki calon membincangkan empat konsep pembalasan menurut pandangan Ahli Sunnah Waljamaah. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang patut diberikan oleh calon ialah pembalasan berlaku secara serentak dan sekali gus, pembalasan di akhirat merupakan pembalasan yang paling adil, pembalasan di akhirat bersifat hakiki dan benar, bukannya bersifat simbolik atau metafora, dan sebagainya.

Soalan 5

Soalan (a) menghendaki calon untuk memberikan pengertian sekularisme. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Sekularisme bermaksud aliran yang memisahkan nilai-nilai agama daripada urusan keduniaan.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan empat ciri sekularisme. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara ciri sekularisme ialah menolak nilai-nilai agama, tiada nilai moral yang tetap, menolak kedudukan seseorang ulama, dan sebagainya.

Soalan (c) menghendaki calon membezakan sekularisme dengan Islam. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang patut diberikan oleh calon ialah sekularisme memisahkan urusan agama dengan urusan dunia, sedangkan Islam menjadikan agama sebagai panduan untuk hidup di dunia, sekularisme menganggap nilai baik dan nilai buruk dinilai dan ditentukan oleh manusia, sedangkan Islam menetapkan nilai baik dan buruk hanya dinilai oleh Allah, dan sebagainya.

Sejarah (940/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 22 153 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ini ialah 59.23%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	4.62	4.02	6.32	6.55	10.78	12.37	14.57	6.20	6.07	2.95	25.55

RESPONS CALON

SEJARAH DUNIA 1500-1955

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon bagi kertas ini adalah sederhana. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan jawapan yang ketara. Antaranya ialah:

- Calon tidak dapat menguasai dan mengolah fakta yang dikehendaki oleh soalan dan memberikan jawapan yang ringkas dan umum.
- Calon tidak memahami maksud dan konsep kuasa maritim, negara bangsa, humanisme, dan merkantisme.
- Calon memberikan jawapan berdasarkan logik akal sahaja dan tidak berdasarkan fakta sejarah yang sebenar.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon membincangkan faktor kemunculan Portugal sebagai kuasa maritim pada abad ke-15 dan abad ke-16 Masihi. Sebahagian kecil daripada calon memahami konsep kuasa maritim dan dapat menjelaskan faktor yang menyumbang kemunculan Portugal sebagai kuasa maritim. Namun, kebanyakan calon tidak memiliki pengetahuan yang mencukupi untuk menyediakan jawapan yang baik dengan memberikan jawapan yang umum. Calon sepatutnya membincangkan perkembangan kapitalisme dan merkantisme, usaha pedagang Portugal memecahkan monopoli perdagangan pedagang Itali dan Islam, penyebaran agama Kristian, pengaruh Renaisans, kemajuan teknologi pelayaran, perang salib, dan pengetahuan tentang dunia luar.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menggalurkan proses penyatuan negara bangsa di Itali pada abad ke-19 Masihi. Calon hanya perlu menggalurkan proses penyatuan yang berlaku di Itali antara tahun 1859 hingga tahun 1871. Calon perlu menyediakan maklumat tentang peristiwa penyatuan dan tokoh yang terlibat. Namun, pengetahuan calon yang terbatas tentang subjek ini menyebabkan kualiti jawapan calon adalah rendah. Calon sepatutnya dapat memerihalkan usaha awal mewujudkan negara bangsa Itali oleh Vincenzo Gioberti hingga penyatuan pemerintahan oleh Raja Victor Emmanuel.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon membincangkan pelaksanaan Merkantilisme di England pada abad ke-17 Masihi. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini tidak dapat memberikan jawapan dengan memuaskan kerana pengetahuan calon tentang merkantilisme tidak mencukupi. Calon juga tidak menguasai latar belakang ekonomi di England pada abad ke-17 Masihi. Calon sepatutnya membincangkan beberapa akta perdagangan di England pada masa itu, iaitu *Apprentice Act 1563*, *Settlement Act 1662*, *Navigation Act 1650*, *Poor Law 1601*, Akta Perkapalan 1650, Akta Perkapalan 1660, dan *Staple Act 1663*.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon membincangkan perkembangan pemikiran dan pendidikan humanisme di Eropah pada abad ke-16 dan abad ke-17 Masihi. Calon sepatutnya membincangkan kemunculan humanisme, idea pemikiran humanisme, tokoh-tokoh humanisme, kemajuan dan pengaruh pemikiran humanisme pada kedua-dua abad tersebut. Walau bagaimanapun, kebanyakan calon gagal memberikan jawapan yang baik kerana tidak menguasai perkembangan dan pendidikan humanisme.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon membincangkan faktor penglibatan Jepun dan Jerman dalam Perang Dunia Kedua. Calon dikehendaki membincangkan dasar ketenteraan negara Jepun dan Jerman yang mengheret kedua-dua kuasa dunia tersebut ke kancah Perang Dunia Kedua. Calon juga perlu membincangkan dasar luar kedua-dua negara tersebut yang menyebabkan kedua-dua negara terlibat dalam Perang Dunia Kedua. Walau bagaimanapun, kebanyakan calon memberikan jawapan yang umum kerana tidak menguasai pengetahuan tentang Perang dunia Kedua.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon membincangkan kesan Perang Dingin terhadap politik antarabangsa. Calon sepatutnya membincangkan kesan-kesan Perang Dingin, seperti pembentukan pakatan tentera NATO (Pertubuhan Perjanjian Atlantik Utara) dan Pakatan Warsaw, krisis antarabangsa, seperti Perang Korea dan Perang Vietnam, lahirnya Pergerakan Negara-negara Berkecuali (NAM), dan pemisahan hubungan diplomatik antara negara-negara blok komunis dengan blok kapitalis. Walau bagaimanapun, kebanyakan calon tidak menguasai fakta-fakta yang berkaitan dengan Perang Dingin menyebabkan jawapan calon tidak relevan dengan kehendak soalan.

Geografi (942/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 12 555 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 43.63%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	D-
Peratusan	2.61	2.53	4.54	6.77	8.63	6.75	11.80	12.80	8.06	11.77	23.74

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Bagi soalan struktur, calon tidak dapat memberikan jawapan yang ringkas dan padat. Bagi soalan esei, pendekatan yang digunakan bersifat lama sedangkan soalan memperuntukan markah yang lebih banyak seperti 10 markah dan 15 markah bagi setiap soalan. Soalan begini memerlukan pendekatan baharu dalam mengemukakan jawapannya.

Antara kesilapan dan kelemahan dalam jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- Sebilangan calon tidak mempunyai perancangan yang baik dan teratur dalam merangka jawapan.
- Sebilangan calon tidak mengikut arahan pada kertas soalan.
- Calon kurang memahami tugas soalan.
- Calon memberikan fakta yang sama dan berulang.
- Calon mempunyai pengetahuan atau fakta, tetapi gagal menghuraikannya dengan baik.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Alam Sekitar Fizikal yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei

Soalan 1 (Struktur)

Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan **dua** punca tenaga endogenik. Calon keliru dengan kehendak soalan kerana mereka memberikan jawapan bahawa punca tenaga endogenik adalah dari perut bumi tanpa menjelaskan proses yang berlaku. Segelintir calon sahaja yang dapat memberikan jawapan yang tepat. Jawapan yang sepatutnya ialah tenaga endogenik berpunca daripada mampatan jisim, iaitu tekanan magma dari perut bumi atau pertambahan momentum tenaga graviti yang diperoleh semasa pembentukan planet. Tenaga endogenik juga berpunca daripada pencerakanan nukleus atom tenaga radiogenik/atom/tenaga radioaktif yang wujud daripada setengah bahan dalam bumi, seperti kalium, uranium, dan thorium.

Soalan (b) menghendaki calon menyatakan **tiga** proses yang berpunca daripada tenaga endogenik. Walaupun soalan ini memerlukan calon hanya menyatakan proses itu tetapi calon tidak dapat memberikan jenis-jenis proses tersebut dengan tepat, iaitu metamorfosis batuan pergerakan plat/gempa bumi, mampatan/lipatan kerak bumi /sesar/gelinciran, aktiviti igneus, dan pembentukan gunung berapi.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan **dua** proses dalam sistem geomorfologi. Hampir keseluruhan calon tidak dapat memberikan jawapan yang betul. Bagi calon yang dapat menjawabnya dengan tepat didapati bahawa kebanyakan jawapan mereka lebih tertumpu kepada proses luluhawa dan hakisan sahaja. Antara proses yang sepatutnya dihuraikan oleh calon ialah pengangkutan, luluhawa, pergerakan jisim, pempadapan, dan hakisan.

Soalan (d) menghendaki calon menjelaskan bagaimana aktiviti pertanian tidak mengikut kontur dan pancutan air dalam aktiviti perlombongan mengganggu keseimbangan sistem geomorfologi. Kebanyakan calon tidak dapat menjawabnya dengan tepat. Jawapan yang sepatutnya sekiranya aktiviti pertanian tidak mengikut kontur ialah apabila membuat teres tidak ikut kontur ia akan mengganggu struktur tanah, kecerunan sedia ada terganggu, tanah terhakis, dan berlakunya pergerakan jisim, manakala kekuatan pancutan/tekanan air pula akan mengakibatkan batuan pecah dan mengganggu struktur tanah dan seterusnya menyebabkan berlaku pergerakan jisim.

Soalan 2 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon melukis dan melabelkan kedudukan bumi semasa ekuinoks dan soltis. Kebanyakan calon dapat melukis dan melabelkannya dengan betul walaupun ada yang tidak lengkap.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan kesan kejadian soltis terhadap unsur cuaca dan iklim di sesuatu tempat. Secara keseluruhan calon gagal menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan calon lebih bersifat umum dan tidak menyentuh langsung tentang unsur cuaca tersebut. Calon sepatutnya menjelaskan unsur cuaca dan iklim, seperti suhu, kerpasan, tekanan udara, pergerakan angin, dan kelembapan terhadap kejadian soltis musim panas dan soltis musim sejuk.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan bagaimana kejadian empat musim mempengaruhi aktiviti manusia di sesuatu kawasan. Kebanyakan calon tidak memahami kehendak soalan. Kebanyakannya merujuk kepada musim hujan dan musim panas di Malaysia. Hal ini menyebabkan markah yang diperoleh sangat rendah. Bagi kebanyakan calon yang lain, markah yang diperoleh juga hanya merujuk musim panas (pertanian) dan musim sejuk (pelancongan) dan tidak mengaitkannya dengan unsur cuaca, seperti suhu rendah atau suhu tinggi mempengaruhi aktiviti manusia di kawasan tersebut. Jawapan calon sepatutnya mengaitkan kejadian empat musim dengan unsur cuaca sesuatu kawasan yang mempengaruhi aktiviti manusia di kawasan tersebut.

Soalan 3 (Esei)

Soalan 3(a) berdasarkan peta topografi yang dikemukakan.

Soalan (a)(i) menghendaki calon melukis keratan rentas dari titik *C* ke titik *D* pada kertas graf dengan menggunakan skala tegak 1 : 20 000. Kebanyakan calon dapat melukis dengan baik.

Soalan (a)(ii) menghendaki calon mengemukakan langkah kestrukturkan yang perlu dilakukan untuk pembinaan lebuhraya sekiranya dibina dari titik *A* ke titik *D*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan (a)(iii) menghendaki calon menghuraikan **lima** kesan pembinaan lebuhraya terhadap alam sekitar fizikal. Kebanyakan calon tidak mendapat markah yang tinggi disebabkan calon tidak mengaitkan aspek alam sekitar fizikal (atmosfera, hidrologi, geomorfologi, ekologi, dan antara sistem) sewaktu menghuraikan kesan pembinaan lebuhraya tersebut. Contohnya, calon menghuraikan kesan ke atas atmosfera iaitu, berlakunya pengurangan kelembapan udara atau peningkatan kadar karbon dioksida.

Soalan 3(b)

Soalan (b)(i) menghendaki calon menjelaskan sejauh mana faktor hujan mempengaruhi kejadian tanah runtuh di Malaysia. Soalan ini menghendaki calon mengemukakan pendapat sendiri sama ada bersetuju atau tidak bersetuju bahawa faktor hujan mempengaruhi kejadian tanah runtuh di Malaysia. Sekiranya calon bersetuju dengan pernyataan tersebut, calon hendaklah membincangkannya dengan tepat bahawa faktor hujan, seperti intensiti, curahan, kekerapan, dan tempoh memang menjadi faktor dominan dalam kejadian tanah runtuh. Sekiranya calon berpendapat faktor lain lebih dominan, seperti faktor kecerunan, jenis batuan, litupan tumbuhan, atau aktiviti manusia maka calon perlu memberikan hujahannya dengan jelas.

Soalan (b)(ii) menghendaki calon menghuraikan langkah-langkah yang boleh diambil bagi mengatasi masalah tanah runtuh yang berlaku di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat memberikan langkah-langkah, iaitu menanam tumbuhan, langkah kejuruteraan seperti menyimen atau menurap, pendidikan, kempen yang sesuai, perundangan, dan perancangan pembangunan, iaitu pembangunan tidak melebihi had daya tampung sebagai jawapannya.

BAHAGIAN B: Alam Sekitar Manusia yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei

Soalan 4 (Struktur)

Soalan (a) menghendaki calon memberikan **tiga** faktor pertumbuhan penduduk. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat mengemukakan faktor migrasi bersih, kadar kematian, dan kadar kelahiran sebagai jawapannya.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan bagaimana kemajuan teknologi perubatan dan kesihatan moden mempengaruhi kadar pertumbuhan penduduk. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang baik. Calon lebih terarah untuk mengulang kaji soalan, iaitu 'kemajuan teknologi perubatan dan kesihatan moden' tanpa menghuraikan apakah di sebalik perkataan tersebut. Calon sepatutnya menjelaskan bagaimana penyebaran maklumat tentang kesihatan, perkhidmatan kesihatan, ubat-ubatan, teknologi dan peralatan, kajian perubatan, kawalan penyakit berjangkit, kempen amalan kesihatan, dan kemudahan fizikal mempengaruhi kadar pertumbuhan penduduk.

Soalan (c) menghendaki calon menghuraikan kesan negatif pertumbuhan penduduk yang pesat di sesebuah negara. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara kesan negatif yang perlu dihuraikan calon ialah pencemaran alam sekitar, kemiskinan, kekurangan kemudahan asas, masalah sosial, kualiti hidup rendah, persaingan guna tanah, dan pengangguran.

Soalan 5 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon menerangkan sebab Malaysia menjadi destinasi migran antarabangsa pada masa ini. Terdapat sebilangan calon yang menjawabnya dengan merujuk kepada masalah yang berlaku di negara asal migran. Bagi jawapan sebegini, tiada markah yang diberikan kerana calon menjawabnya dengan tidak mengikut kehendak soalan. Calon sepatutnya menerangkan faktor penarik yang menyebabkan Malaysia menjadi destinasi migran, iaitu faktor ekonomi, faktor sosial, dasar kerajaan/polisi governan, faktor geopolitik, faktor bebas bencana alam, faktor geobudaya, dan faktor ketersampaian.

Soalan (b) menghendaki calon menilai kesan kemasukan migran antarabangsa terhadap sosioekonomi Malaysia. Kebanyakan calon mendapat markah yang tinggi bagi soalan ini. Jawapan calon merujuk kepada penilaian sama ada positif atau negatif terhadap kesan yang diterima kepada sosioekonomi Malaysia. Antara kesannya ialah peningkatan masalah sosial, fenomena setingan, persaingan buruh dengan penduduk tempatan, pengaliran keluar wang negara, meluaskan pasaran domestik, dan menjana pembangunan negara.

Soalan 6 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon mengkaji sebuah bandar kecil dan menerangkan bagaimana bandar tersebut berfungsi dalam mempengaruhi pembangunan sosioekonomi kawasan desa dan kawasan sekitarnya. Kebanyakan calon sukar untuk membezakan peranan bandar kecil dengan bandar besar atau metropolitan. Hal ini menyebabkan calon lebih membincangkan fungsi bandar besar. Kebanyakan calon juga tidak memberikan contoh bandar kecil. Sepatutnya calon mengenal pasti bandar kecil dan menjelaskan fungsi bandar tersebut antaranya sebagai pusat pentadbiran kawasan, pusat pemodenan, pusat pasaran, pusat perindustrian (IKS), pusat perkhidmatan sosial/kemudahan, sosial, pembauran inovasi, pusat pengumpulan, pusat pekerjaan, pembekal barangan keperluan penduduk.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan kesan negatif proses pembangunan desa terhadap alam sekitar fizikal. Kebanyakan calon gagal memahami `proses pembangunan desa' lalu menyebabkan calon hanya menjawabnya secara umum sahaja tanpa merujuk proses pembangunan desa tersebut. Sepatutnya calon mengemukakan proses pembangunan desa tersebut dan kesannya kepada alam sekitar. Antara kesannya ialah lot perniagaan/kedai menyebabkan pencemaran air, bau, dan bunyi, aktiviti penternakan menyebabkan pencemaran air, pembuangan sampah di kawasan industri kecil dan sederhana (IKS) mengakibatkan pencemaran air, penggunaan racun dalam kegiatan pertanian berkelompok menyebabkan pencemaran air, kesesakan jalan raya menyebabkan pencemaran udara, aktiviti perikanan, terutamanya di jeti berkecenderungan untuk berlakunya tumpahan minyak daripada bot nelayan, dan pembinaan lebih banyak petempatan menyebabkan pembuangan sisa domestik berleluasa dan juga berlakunya pencemaran air.

Ekonomi (944/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 14 618 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 51.98%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut.

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.66	4.84	7.36	7.74	6.80	8.01	8.57	9.45	9.25	9.30	20.01

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	B	11	A
2	C	12	D
3	C	13	C
4	C	14	D
5	B	15	D
6	B	16	A
7	B	17	D
8	A	18	A
9	B	19	D
10	D	20	B

BAHAGIAN B DAN C: Esei dan Kuantitatif

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah memuaskan. Kebanyakan calon lebih cenderung memilih soalan yang memerlukan hafalan fakta yang diberikan oleh guru atau yang terdapat dalam buku rujukan. Oleh itu, calon boleh menjawab soalan dengan agak baik bagi soalan yang memerlukan jawapan berbentuk hafalan seperti soalan nombor 21, 25, dan 26.

Komen soalan demi soalan

Bahagian B Esei

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon (a) menjelaskan maksud usahawan dan (b) menghuraikan perbezaan antara usahawan dengan buruh. Calon sepatutnya menjelaskan usahawan sebagai seseorang yang menggabungkan faktor pengeluaran untuk mengeluarkan barang dan perkhidmatan.

Perbezaan antara usahawan dengan buruh ialah

- (i) fungsi: usahawan menggabungkan faktor pengeluaran, manakala buruh membekalkan tenaga buruh.
- (ii) ganjaran: usahawan mendapat untung manakala buruh mendapat upah.
- (iii) risiko: usahawan menanggung risiko kerugian, buruh menanggung risiko dibuang kerja atau turun upah.
- (iv) peranan: usahawan merancang, menginovasi untuk menambah baik produk manakala buruh perlu melaksanakan kerja dengan baik.

Kebanyakan calon dapat membezakan usahawan dengan buruh dengan baik, namun masih terdapat calon yang keliru dengan istilah menggabung dengan mengurus. Calon menganggap mengurus itu sama dengan menggabung, walhal ia adalah dua istilah yang berbeza. Selain itu, ramai juga calon menganggap usahawan sebagai orang yang perlu mengeluarkan modal, perlu mempunyai pendidikan tinggi dan sebagainya, walhal ia adalah salah.

Soalan 22

Soalan ini menghendaki calon (a) membezakan perubahan kuantiti diminta dengan perubahan permintaan dan (b) menggunakan rajah untuk menerangkan kesan ke atas keluk permintaan sekiranya (i) kerajaan memberikan bonus kepada kakitangan awam (ii) harga barang pengganti turun.

Calon sepatutnya menjelaskan perubahan kuantiti diminta akibat perubahan harga barang itu sendiri dan perubahan permintaan akibat daripada perubahan faktor selain harga barang itu sendiri, seperti perubahan pendapatan, harga barang lain, dan lain-lain. Bagi soalan (b)(i), calon perlu melakarkan graf keluk permintaan yang bergerak ke kanan dan menghuraikan bonus akan meningkatkan pendapatan, meningkatkan kuasa beli, dan seterusnya pada rajah tersebut ditunjukkan, kuantiti diminta bertambah walaupun pada harga yang sama. Bagi soalan (b)(ii), calon perlu melakar keluk permintaan bergerak ke kiri dan menjelaskan kejatuhan harga barang pengganti akan menyebabkan permintaan barang pengganti meningkat dan permintaan barang tersebut menurun. Pada harga yang sama kuantiti diminta berkurangan.

Kebanyakan calon dapat melakarkan peralihan keluk dengan betul dan menghuraikan perubahan kuantiti diminta. Agak ramai calon tidak dapat menyatakan perbezaan dengan tepat. Calon rata-rata tidak memberi sebab mengapa keluk bergerak ke kiri atau ke kanan. Ramai juga calon memberikan rajah keseimbangan pasaran walaupun soalan meminta melakar rajah bagi perubahan keluk permintaan.

Soalan 23

Soalan ini menghendaki calon (a) mentakrifkan lebih pengguna dan lebih pengeluar manakala (b) menggunakan rajah untuk menunjukkan pengurangan lebih pengguna apabila cukai dikenakan kepada pengeluar.

Calon sepatutnya mentakrifkan lebih pengguna sebagai perbezaan antara harga yang sanggup dibayar dengan harga yang sebenarnya dibayar (atau harga pasaran) manakala lebih pengeluar sebagai perbezaan antara harga yang diterima oleh pengeluar dengan harga pasaran. Bagi soalan (b), calon sepatutnya melakarkan rajah keseimbangan pasaran sebelum dan selepas cukai dikenakan dan mengenal pasti kawasan lebih pengguna. Calon sepatutnya boleh menjelaskan perubahan keluk penawaran, titik keseimbangan, dan pengurangan lebih pengguna.

Kebanyakan calon dapat mentakrifkan lebih pengguna dan lebih pengeluar dengan tepat dan dapat melakarkan rajah yang menunjukkan perubahan keseimbangan.

Terdapat juga sebahagian calon tidak melukis rajah dengan betul, yakni keluk permintaan tidak menyentuh paksi harga di samping tidak dapat menunjukkan lebih pengguna sebelum dan selepas cukai dikenakan.

Soalan 24

Soalan ini menghendaki calon (a) menjelaskan maksud untung ekonomi dan untung perakaunan dan (b) memberi contoh berangka untuk menjelaskannya. Calon sepatutnya mentakrifkan untung ekonomi sebagai perbezaan antara jumlah hasil dengan kos implisit dan kos eksplisit manakala untung perakaunan pula adalah perbezaan antara jumlah hasil dengan kos eksplisit.

Bagi soalan (b) pula, calon hanya perlu mencipta angka untuk jumlah hasil, kos implisit, kos eksplisit, dan menghitung untung ekonomi dan untung perakaunan. Calon sepatutnya dapat merumuskan bahawa untung perakaunan lebih besar daripada untung ekonomi.

Soalan 25

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan lima perbezaan antara pasaran persaingan sempurna dengan pasaran tak sempurna. Calon sepatutnya menghuraikan perbezaan dari segi jenis barang, bilangan firma, kebebasan keluar masuk pasaran, kuasa menentukan harga, dan kewujudan persaingan bukan harga. Calon juga boleh membezakan harga dan kuantiti yang dikeluarkan oleh setiap pasaran.

Kebanyakan calon dapat menghuraikan perbezaan tersebut. Namun begitu, terdapat calon yang kurang memahami apa yang membezakan kedua-duanya. Sebahagian calon keliru antara firma dengan pasaran, dengan hal demikian calon membandingkan pasaran persaingan sempurna dengan pasaran tak sempurna dari segi kecekapan firma dan untung firma.

Soalan 26

Soalan ini menghendaki calon menerangkan lima faktor yang mempengaruhi kejayaan kesatuan sekerja dalam menuntut kenaikan upah. Calon sepatutnya menghuraikan bagaimana faktor berikut boleh meningkatkan peluang kesatuan sekerja menuntut kenaikan upah: (i) bahagian upah daripada jumlah kos pengeluaran, (ii) keadaan ekonomi, (iii) keanjalan permintaan barang yang dikeluarkan, (iv) daya keluaran sut buruh, dan (v) kekuatan dari segi ahli kesatuan dan kedudukan kewangan.

Kebanyakan calon dapat menghuraikan fakta dengan baik. Namun demikian, terdapat calon keliru dengan faktor yang mempengaruhi kejayaan kesatuan sekerja dalam menuntut upah dengan menghuraikan cara kesatuan sekerja menuntut kenaikan upah seperti mogok, piket dan sebagainya.

Bahagian C Kuantitatif

Soalan 27

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan maksud kos lepas malar, melukis keluk kemungkinan pengeluaran (KKP) dengan kos lepas malar berdasarkan maklumat yang diberi, dan menggunakan KKP tersebut untuk menganalisis keadaan kekurangan sumber dan meningkatkan daya pengeluaran sesuatu barang. Kebanyakan calon dapat melukis keluk kemungkinan pengeluaran malar dengan betul. Namun begitu, sebahagian calon gagal mendefinisikan kos lepas malar, salah menghitung kos lepas, salah memberikan unit pengukuran kos lepas, dan gagal menanda paksi dan KKP baharu.

Soalan 28

Soalan ini menghendaki calon untuk menghitung nilai keanjalan permintaan harga, keanjalan penawaran harga, dan jumlah hasil pada setiap tingkat harga berdasarkan jadual yang disediakan. Kebanyakan calon dapat mengira keanjalan dengan betul. Namun demikian, terdapat sebahagian calon yang tersilap menambah unit kepada nilai keanjalan (% atau unit). Calon menggunakan kuantiti yang ditawarkan untuk mengira jumlah hasil dan tidak dapat merumuskan hubungan jumlah hasil dengan harga dalam kes permintaan tidak anjal.

Soalan 29

Soalan ini menghendaki calon untuk menghitung jumlah hasil dan keluaran hasil sut berdasarkan maklumat bilangan buruh dan jumlah keluaran pada harga yang diberi. Calon juga perlu menentukan penggunaan buruh keseimbangan pada upah RM30.00 berdasarkan keluaran hasil sut yang dihitung dan menghitung untung pada keseimbangan tersebut. Calon juga perlu menghitung untung firma jika buruh yang digunakan ialah 3 orang dan menjelaskan penggunaan buruh ini tidak optimum dan perlu ditambah. Kebanyakan calon dapat menghitung jumlah hasil dan keluaran hasil sut dengan tepat. Namun begitu, terdapat juga calon yang silap menandakan unit ukuran bagi jumlah hasil dan keluaran hasil sut.

Pengajian Perniagaan (946/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 16 990 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 39.55%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	7.17	1.64	1.88	2.25	5.97	9.75	10.89	4.56	5.14	5.74	45.01

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, sebahagian besar calon gagal mengemukakan jawapan dengan pengolahan yang baik dan tersusun. Majoriti calon yang gagal mengaitkan fakta ilmu dengan fakta kes atau yang dikemukakan menyebabkan mereka hilang banyak markah. Keupayaan calon menghurai fakta ilmu yang relevan dan kemudiannya mengaitkan fakta ilmu (teori) dengan fakta kes yang diberikan secara tepat memberi penjelasan jurang prestasi yang besar antara calon yang cemerlang dan calon yang gagal.

Ramai calon memberikan jawapan yang tidak menepati kehendak soalan dan lebih kepada mengemukakan fakta atau huraian yang dihafal. Ini menunjukkan bahawa kebanyakan calon tidak membuat persediaan kerana ramai yang memberikan jawapan dengan panjang lebar tetapi tidak relevan dengan kehendak soalan.

Terdapat sebilangan calon yang menunjukkan tahap penguasaan bahasa yang agak rendah. Selain itu, sebilangan calon juga menggunakan singkatan perkataan dalam jawapan mereka, seperti “yg – yang”, “drpd – daripada”, “krn – kerana”, “mybbkn – menyebabkan” dan “mjual – menjual”. Lebih membimbangkan lagi apabila terdapat seorang calon yang bukan sahaja menjawab keseluruhan soalan dengan perkataan yang dipendekkan itu, malah calon menggunakan simbol-simbol bagi menggantikan perkataan, contohnya “ÿ – yang”, “ã – adalah” atau “ü – untuk”.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini terbahagi kepada 10 soalan esei pendek, iaitu soalan (a) hingga (j).

Soalan (a) menghendaki calon untuk menerangkan perbezaan antara organisasi perniagaan dengan organisasi bukan perniagaan. Kebanyakan calon gagal membuat perbandingan dimensi yang tepat. Terdapat calon yang membuat perbandingan secara esei tetapi gagal menonjolkan dimensi bandingan antara dua entiti, iaitu organisasi perniagaan dengan organisasi bukan perniagaan dalam olahan esei mereka. Terdapat

calon yang menjawab soalan secara bandingan dengan hanya menggunakan perkataan ‘Tidak’ atau ‘Bukan’. Perbandingan seperti ini tidak diterima. Contohnya:

Dimensi	Organisasi Perniagaan	Organisasi Bukan Perniagaan
Tujuan penubuhan	Mementingkan keuntungan	Tidak mementingkan keuntungan

Jawapan yang seharusnya diberikan oleh calon ialah:

Dimensi	Organisasi perniagaan	Organisasi bukan perniagaan
Matlamat atau tujuan penubuhan	Bermatlamatkan keuntungan	Bermatlamatkan kebajikan sosial
Sumber kewangan	Modal atau keuntungan atau pinjaman atau simpanan peribadi	Yuran ahli atau sumbangan masyarakat atau geran kerajaan
Aktiviti utama	Penjualan barang dan perkhidmatan	Bercorak kemasyarakatan atau rekreasi atau aktiviti sosial (penajaan pendidikan) atau aktiviti suka rela
Perundangan (penubuhan atau pendaftaran)	Ditubuhkan atau tertakluk di bawah Akta Syarikat 1965	Ditubuhkan atau tertakluk di bawah Akta Pertubuhan 1966
Pendaftaran organisasi	Didaftarkan di Pendaftar Syarikat (ROC)	Didaftarkan di Pendaftar Pertubuhan (ROS)
Percukaian	Dikenakan cukai	Tidak dikenakan cukai

Soalan (b) menghendaki calon untuk menyatakan **lima** kekurangan perniagaan pemilikan tunggal. Kebanyakan calon boleh menjawab soalan ini dengan baik dan mendapat markah penuh. Terdapat juga calon yang memberikan jawapan secara ringkas menyebabkan mereka tidak menjelaskan kekurangan bentuk perniagaan yang dimaksudkan dengan jelas. Ini menunjukkan calon sebenarnya tidak memahami fakta dengan baik. Contohnya, calon hanya menjawab “risiko tinggi” atau “sukar berkembang”. Terdapat juga calon yang hanya menyenaraikan ciri-ciri entiti perniagaan milikan tunggal, seperti menyenaraikan kaedah pemilihan pemimpin atau pihak pengurusan entiti. Selain memberikan jawapan dengan ayat-ayat tidak lengkap atau tergantung. Jawapan yang seharusnya diberikan oleh calon ialah:

- (i) Kesukaran mendapatkan modal dari bank untuk membiayai kos pembuatan dan kos untuk membesarkan operasi perniagaan.
- (ii) Kerugian perniagaan ditanggung sepenuhnya oleh pemilik.
- (iii) Liabiliti tidak terhad atau aset persendirian akan digunakan untuk membayar hutang perniagaan.
- (iv) Risiko ditanggung sepenuhnya oleh pemilik.
- (v) Pemilik mempunyai kemahiran terhad atau kekurangan kemahiran.
- (vi) Beban pengurusan ditanggung oleh pengurus atau pemilik sahaja.
- (vii) Perniagaan jarang kekal dalam jangka panjang atau jangka hayat perniagaan pendek atau perniagaan milikan tunggal akan tamat sekiranya pemilik meninggal dunia.

Soalan (c) menghendaki calon untuk menjelaskan **dua** cabaran pengurus pengeluaran. Sebilangan besar calon gagal mendapat markah penuh untuk soalan ini kerana jawapan yang diberikan lebih kepada cabaran organisasi berkaitan sumber manusia, seperti memastikan sumber manusia memiliki kemahiran yang sesuai dengan teknologi terkini. Selain itu, terdapat calon yang menyenaraikan cabaran globalisasi secara umum yang lebih menunjukkan cabaran pengurusan strategi pihak pengurusan atasan dan bukannya cabaran yang khusus untuk pengurusan pengeluaran. Jawapan yang seharusnya diberikan oleh calon ialah:

- (i) Cabaran teknologi baru. Mewujudkan kaedah baru dalam pemprosesan pengeluaran bagi meningkatkan kecekapan operasi atau perubahan teknologi yang pantas atau kerap menuntut kepekaan pengurus pengeluaran terhadap persekitaran dan menggantikan mesin lama dengan mesin baru yang berteknologi terkini.
- (ii) Penekanan kepada proses pengeluaran produk yang berkualiti. Fokus kepada kualiti memerlukan kos tambahan dalam pengeluaran atau penghasilan produk berkualiti boleh meningkatkan kos pengeluaran dan pengurus perlu memastikan produk yang dikeluarkan mengikut piawaian industri atau antarabangsa. Pengurus pengeluaran juga perlu memantau persekitaran bagi memastikan kaedah pengeluaran terbaik digunakan. Selain itu, pengurus pengeluaran terpaksa membeli mesin baru untuk meningkatkan kualiti produk yang dikeluarkan.
- (iii) Kesedaran pihak luar tentang kepentingan alam sekitar. Kepekaan pihak luar seperti kerajaan dan masyarakat tentang kebersihan alam sekitar telah memberi tekanan kepada pihak pengurus pengeluaran untuk mengendalikan sisa pengeluaran mengikut peraturan. Pengurus pengeluaran tidak boleh membuang sisa pengeluaran sewenang-wenangnya dan pengurus pengeluaran mesti memastikan sisa pengeluaran dibuang atau dihapuskan di tempat yang ditetapkan.

Soalan (d) menghendaki calon untuk mentakrifkan *Pengurusan Kualiti Menyeluruh* (TQM) dan memberikan **tiga** prinsip Pengurusan Kualiti Menyeluruh. Hampir kesemua calon gagal memberikan definisi tepat tentang Pengurusan Kualiti Menyeluruh (TQM). Terdapat calon yang gagal mengemukakan prinsip-prinsip TQM dengan lengkap. Kebanyakan calon memberikan definisi bagi kawalan kualiti dan lebih menumpukan konsep kualiti sebagai kawalan sahaja. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah TQM merupakan satu proses pengurusan kualiti yang berasaskan falsafah kualiti berorientasikan pelanggan, penambahbaikan secara berterusan yang melibatkan semua orang dan semua proses dalam organisasi. Prinsip Pengurusan Kualiti Menyeluruh adalah seperti kualiti produk atau perkhidmatan berfokuskan kehendak pelanggan, pihak pengurusan memberi autoriti kepada pekerja untuk membuat keputusan, hubungan antara ahli-ahli kumpulan berdasarkan kepercayaan dan semangat kerjasama, pengurus akan memberi galakan kepada pekerja untuk sentiasa meningkatkan kualiti kerja, pihak pengurusan perlu menjadi contoh amalan berkualiti kepada pekerja, penambahbaikan yang berterusan menjadi teras aktiviti pengeluaran produk atau perkhidmatan.

Soalan (e) menghendaki calon untuk menghuraikan **dua** pendekatan pemasaran. Kebanyakan calon tidak dapat menghuraikan dua pendekatan pemasaran yang relevan. Ramai calon memberikan jawapan yang berbentuk umum tentang pemasaran tanpa menyenaraikan dua fakta yang relevan, contohnya pendekatan pemasaran penjualan, kemasyarakatan, atau produk. Sebaliknya calon memberikan jawapan seperti pendekatan pengiklanan atau pendekatan jualan. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Pendekatan pengeluaran atau pendekatan pemasaran pengeluaran, iaitu merujuk kepada orientasi pengurusan pemasaran yang mengandaikan bahawa pengguna akan membeli sahaja produk yang ditawarkan di pasaran.

- (ii) Pendekatan pemasaran produk, iaitu beranggapan pengguna lebih menggemari produk yang berkualiti tinggi, berprestasi tinggi, dan mempunyai rupa inovatif.
- (iii) Pendekatan pemasaran penjualan, iaitu adalah orientasi pengurusan pemasaran yang mengandaikan bahawa pengguna akan membeli produk dari sesebuah syarikat sekiranya syarikat tersebut menjalankan promosi dan usaha yang aktif dalam memasarkan produk mereka.
- (iv) Pendekatan pemasaran, iaitu orientasi pengurusan pemasaran yang memerlukan komitmen seluruh organisasi ke arah memuaskan pelanggan bagi mencapai satu tahap keuntungan.
- (v) Pendekatan pemasaran kemasyarakatan, iaitu memerlukan peniaga mengambil berat tentang isu dan kebajikan pelanggan serta masyarakat.

Soalan (f) menghendaki calon untuk menjelaskan maksud *strategi pemasaran tidak dibezakan* dan *strategi pemasaran tertumpu*. Sekalipun topik ini antara konsep asas yang utama dalam pemasaran, namun majoriti calon gagal menghuraikan konsep pemasaran tertumpu dan tidak tertumpu dengan baik. Ramai calon yang menjawab dengan hanya memberikan jawapan berdasarkan istilah yang sedia ada dalam soalan, selain memberikan jawapan yang mengabaikan istilah-istilah teras dalam pemasaran, seperti segmen dan *niche* pasaran. Hanya sebahagian kecil calon berupaya memberikan contoh yang relevan dan mempamerkan tahap kefahaman yang sepatutnya melalui contoh tersebut. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Strategi pemasaran tidak dibezakan – Syarikat tidak mengambil kira perbezaan yang terdapat dalam pasaran. Syarikat menawarkan produknya kepada semua segmen dengan menggunakan campuran pemasaran yang sama, iaitu produk, promosi, pengedaran, dan penentuan harga yang sama. Tiada penyasaran dilakukan dalam strategi ini. Sebagai contohnya Syarikat Pepsi atau Coke menyasarkan kepada pasaran massa.
- (ii) Strategi pemasaran tertumpu – Syarikat memilih segmen pasaran tertentu yang boleh disasarkan dengan campuran pemasaran yang bersesuaian. Syarikat menumpukan aktiviti pemasaran dan persaingan kepada *niche* yang berkaitan dengan produknya sahaja. Sebagai contohnya kereta mewah seperti Mercedes atau BMW atau Ferrari yang disasarkan kepada golongan yang berpendapatan tinggi.

Soalan (g) menghendaki calon untuk menghuraikan **tiga** kegunaan penyata kewangan bagi sesebuah syarikat. Walaupun soalan ini agak mudah, iaitu tentang kegunaan penyata kewangan namun calon gagal untuk menjawabnya dengan baik. Jawapan yang seharusnya calon berikan, ialah **kepada pihak dalaman** - Penyata pendapatan digunakan oleh pihak pengurusan untuk menilai kedudukan kewangan sesebuah syarikat bagi tempoh tertentu. Penyata pendapatan dapat menunjukkan tahap keuntungan syarikat bagi sesuatu tempoh perakaunan. Kunci kira-kira dapat menunjukkan kedudukan aset dan liabiliti syarikat. Pihak pengurusan boleh membandingkan pencapaian syarikat dari tahun ke tahun, pihak pengurusan boleh membandingkan pencapaian sebenar kewangan dengan bajet, digunakan sebagai garis panduan untuk perancangan pengagihan sumber, dan digunakan oleh pihak pengurusan atasan atau lembaga pengarah untuk menetapkan kadar pemberian dividen tahunan. **Kepada pihak luaran** – Digunakan oleh pelabur untuk membuat keputusan pelaburan, digunakan oleh pihak bank sebagai asas pertimbangan untuk kelulusan pinjaman, sebagai asas tuntutan oleh kesatuan sekerja, digunakan untuk menentukan jumlah cukai yang dikenakan oleh kerajaan, dan untuk meyakinkan pembekal supaya memberikan kemudahan kredit dagangan.

Soalan (h) menghendaki calon untuk memberikan **empat** elemen bajet tunai. Ramai calon gagal menjawab soalan ini dengan baik. Istilah teras yang perlu, gagal disenaraikan. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Penerimaan tunai (aliran tunai masuk)
- (ii) Pembayaran tunai (aliran tunai keluar)
- (iii) Aliran tunai bersih
- (iv) Lebihan atau Kurangan tunai

Soalan (i) menghendaki calon untuk memberikan **empat** kepentingan pengurusan sumber manusia kepada organisasi perniagaan. Calon sepatutnya menghuraikan empat kepentingan pengurusan sumber manusia kepada organisasi. Sebaliknya, ramai calon menghuraikan peranan pengurusan sumber manusia atau kepentingan pengurusan sumber manusia kepada pekerja, seperti membayar gaji, menguruskan cuti, atau menguruskan konflik antara pekerja yang kesemuanya bukan kepentingan kepada organisasi. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Memastikan organisasi mempunyai bilangan tenaga kerja yang mencukupi supaya semua aktiviti pengeluaran atau perkhidmatan berjalan lancar.
- (ii) Memastikan pekerja yang berkebolehan dan berkelayakan sentiasa ada dalam organisasi apabila diperlukan supaya peluang perniagaan tidak terlepas.
- (iii) Memastikan sumber dan kaedah pemilihan yang sesuai digunakan supaya calon yang sesuai dan tepat dipilih menyertai organisasi.
- (iv) Memastikan organisasi mencapai tahap tenaga kerja yang optimum supaya kos pengeluaran atau perkhidmatan dapat diminimumkan.
- (v) Membangunkan sistem ganjaran dan pampasan yang adil untuk memastikan tahap motivasi pekerja yang tinggi.
- (vi) Memastikan sumber tenaga kerja sentiasa berkualiti untuk meningkatkan daya saing.
- (vii) Merancang dan mengurus program latihan dan pembangunan yang dapat meningkatkan kompetensi pekerja ke arah pencapaian matlamat organisasi atau meningkatkan kelebihan daya saing.
- (viii) Membangunkan program penilaian prestasi yang dapat mengenal pasti tahap kemahiran dan keupayaan pekerja bagi membantu pembuatan keputusan oleh pihak pengurusan (keputusan kenaikan pangkat atau latihan atau pemberhentian atau tindakan disiplin atau bonus).

Soalan (j) menghendaki calon untuk menghuraikan **dua** masalah dalam melaksanakan penilaian prestasi pekerja. Ramai calon memberikan jawapan berdasarkan logik atau pengetahuan umum tentang penilaian prestasi. Majoriti calon memberikan jawapan tentang masalah penilaian prestasi yang lebih tertumpu kepada polisi penilaian atau menyatakan penilaian prestasi menjadi masalah kerana penilaian prestasi sepatutnya tidak dilaksanakan setahun sekali tetapi secara berterusan sepanjang tahun. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Kurang objektif – bagi pengukuran yang bersifat subjektif seperti rajin atau malas.
- (ii) Kesan *halo* – penilai menilai pekerja berasaskan satu faktor positif dan kemudian mengandaikan faktor yang lain adalah sama dengan faktor asas tersebut.
- (iii) Kesan *horn* – penilai menilai pekerja berasaskan satu faktor negatif dan kemudian mengandaikan faktor yang lain adalah sama dengan faktor asas tersebut.

- (iv) Terlalu bermurah hati – penilai terlalu bermurah hati dalam memberi markah kepada pekerja yang dinilai.
- (v) Terlalu tegas dalam memberikan markah penilaian.
- (vi) Penilaian bersifat kecenderungan memusat.
- (vii) Bias peribadi dalam memberikan markah, seperti mempunyai talian persaudaraan, tempat asal, bangsa, dan lain-lain.
- (viii) Sikap penilai yang sambil lewa dalam melaksanakan penilaian.
- (ix) *Recency error* – penilai menilai berdasarkan tingkah laku pekerja yang terkini.
- (x) Penilaian hanya berdasarkan maklum balas daripada satu sumber sahaja, contohnya penilaian oleh penyelia tanpa mengambil kira maklum balas pelanggan menyebabkan ada elemen yang tercicir.

BAHAGIAN B

Soalan 2

Soalan (a) (i) menghendaki calon untuk menjelaskan strategi pembangunan pasaran, pembangunan produk, dan mempelbagaian dalam strategi pemasaran yang digunakan oleh syarikat Elham-Q. Antara kelemahan calon ialah kurang isi jawapan dan tidak dapat memberikan perkaitan antara fakta dengan kajian kes. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Strategi pembangunan pasaran, iaitu menjual barangan sedia ada kepada pasaran baru. Kaitan dengan kes, meluaskan pasaran bihun ke luar negara, seperti ke Eropah dan Timur Tengah, dan meluaskan pasaran bihun ke negara China.
- (ii) Strategi pembangunan produk, iaitu memperkenalkan produk baru atau produk yang telah ditambah baik kualitinya dalam pasaran sedia ada. Kaitan dengan kes ialah, produk terbaru iaitu 2-mis Sufi, iaitu perencah serba guna yang sesuai untuk pelbagai jenis hidangan telah pun dilancarkan.
- (iii) Strategi mempelbagaian, iaitu syarikat boleh memulakan perniagaan baharu atau membeli perniagaan di luar dari produk sedia ada dan di luar pasaran sedia ada. Kaitan dengan kes ialah pembukaan restoran jenama Malaysia yang menggunakan 100 peratus produk dari Malaysia di Australia, China, dan India.

Soalan (a) (ii) menghendaki calon untuk menjelaskan **tiga** campuran promosi yang telah digunakan bagi memasarkan bihun Sufi. Majoriti calon dapat memberikan fakta yang tepat dalam menjawab soalan ini. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan, iaitu kurang isi jawapan, huraian tidak relevan, dan gagal mengaitkan jawapan dengan kajian kes yang diberikan dalam soalan. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Pengiklanan – Sebarang bentuk penyampaian dan promosi berbayar bagi idea, barangan, atau perkhidmatan yang dibuat secara bukan peribadi. Kaitan dengan kes ialah, Elham-Q Malaysia Sdn. Bhd mengiklankan produknya di radio, televisyen, atau program tajaan di rangkaian televisyen berbayar, seperti TV3, TV9, dan TV Al-Hijrah. Elham-Q Malaysia Sdn. Bhd. telah mengiklankan produknya di media cetak, contohnya iklan di surat khabar dan majalah.
- (ii) Perhubungan awam – Mewujudkan hubungan baik antara syarikat dengan pelanggan, seperti mendapatkan publisiti yang baik, membangunkan imej korporat, menangani khabar angin, cerita, dan kejadian yang mampu menjejaskan imej syarikat dengan cekap. Kaitan dengan kes ialah Elham-Q Malaysia Sdn. Bhd. menggunakan khidmat duta bagi menonjolkan imej syarikat. Elham-Q Malaysia Sdn. Bhd. menggunakan *facebook* sebagai saluran untuk mewujudkan hubungan mesra dengan pelanggan.

- (iii) Promosi jualan – Galakan jangka pendek (*short-term incentive*) bagi meningkatkan pembelian produk dan perkhidmatan. Kaitan dengan kes ialah Elham-Q Malaysia Sdn. Bhd. menawarkan diskaun mingguan pada setiap hari Jumaat untuk meningkatkan pembelian bihun Sufi.

Soalan (b) menghendaki calon untuk menjelaskan **empat** langkah penyelidikan pemasaran. Majoriti calon dapat memberikan fakta dengan tepat. Walau bagaimanapun, kebanyakan calon tidak dapat memberikan huraian yang tepat kepada fakta yang diberikan dan tidak dapat memberikan contoh yang sesuai. Jawapan yang seharusnya calon berikan ialah:

- (i) Menenal pasti masalah dan menetapkan objektif – Mengkaji masalah yang mungkin wujud dari dalam dan luar organisasi serta menentukan matlamat penyelidikan yang hendak dicapai. Sebagai contohnya, *Malaysian Airlines System* (MAS) mengalami masalah penurunan jumlah penumpang bagi penerbangan domestik. Objektif yang hendak dicapai adalah untuk meningkatkan bilangan penumpang penerbangan domestik.
- (ii) Membentuk rancangan penyelidikan – Mereka bentuk satu kaedah kajian secara menyeluruh untuk menenal pasti punca masalah dan menenal pasti penyelesaian yang mungkin. Sebagai contohnya, MAS merancang mendapatkan maklum balas daripada penumpang dan semua pelanggan yang pernah menggunakan khidmat MAS.
- (iii) Melaksanakan penyelidikan dan menganalisis data – Mengumpul data dari sumber primer dan sekunder serta memproses data menjadi maklumat yang bermakna untuk keperluan kajian.
- (iv) Mengintrepretasi dan melaporkan penemuan – Mentafsir data untuk membuat satu rumusan dan mengemukakan hasil dapatan kajian serta cadangan berdasarkan dapatan kepada pihak pengurusan. Sebagai contohnya, MAS mendapati salah satu punca penurunan bilangan penumpang ialah saingan tambang murah daripada syarikat penerbangan lain. Oleh itu, cadangan dikemukakan kepada pihak pengurusan untuk meneliti sasaran pasaran sebenar yang ingin dikekalkan oleh pihak MAS. Jika MAS ingin bersaing melalui harga, pihak pengurusan perlu membuat keputusan tentang perkhidmatan yang ditawarkan dalam nic tersebut. Sebaliknya, jika MAS ingin kekal dengan tawaran perkhidmatan yang sedia ada pihak pengurusan perlu memastikan penawaran perkhidmatan dan harga sesuai dengan nic yang dipilih.

Perakaunan (948/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 2 566 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 50.98%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	3.35	2.57	3.12	4.91	10.13	14.15	12.74	5.85	3.70	6.43	33.05

RESPONS CALON

Komen am

Kelemahan utama calon yang dikenal pasti dalam kertas 1, STPM tahun 2014 adalah pada soalan kualitatif. Keseluruhan soalan menguji asas-asas dalam bab perakaunan seperti prinsip-prinsip perakaunan, penghitungan kos inventori, pengelasan liabiliti, kemahiran mencatat jurnal serta kemahiran penyediaan penyata kewangan perniagaan. Kekuatan dan kelemahan calon bagi menjawab soalan dalam kertas ini adalah seperti yang berikut:

Kekuatan calon:

1. Hampir 95% calon berjaya mengaplikasikan format akaun dan jurnal. Contohnya, akaun penamat yang biasa dapat dilakukan secara tersusun.
2. Kebanyakan calon telah membuat perancangan dalam memilih soalan. Sebagai contoh, soalan-soalan mudah seperti soalan 2 dan soalan 4 menjadi pilihan yang utama.

Kelemahan calon:

1. Kebanyakan calon kurang memahami tentang prinsip dan konvensyen perakaunan. Contohnya, calon menjawab prinsip usaha berterusan secara terlalu ringkas, iaitu tanpa penerangan yang jelas.
2. Calon juga tidak dapat menjawab secara lengkap. Ini bermaksud jika soalan memerlukan perbezaan antara dua perkara, kebanyakan calon tidak menjelaskan perbezaan tetapi lebih tertumpu kepada definisi atau maksud perkara tersebut. Dalam kata lain jawapan calon tidak menjurus kepada pasangan perbandingan.
3. Kebanyakan calon lebih gemar menyediakan penyata akaun penamat dalam format *horizontal* (format T) sedangkan calon sepatutnya perlu menyediakan akaun penamat dalam format *vertical* (format penyata)
4. Banyak calon yang tidak berhati-hati semasa menulis tajuk akaun kerana kebanyakan calon tidak menulisnya dengan lengkap.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan maksud setiap andaian atau prinsip perakaunan yang diberikan berserta dengan contoh berdasarkan kes Villa Jasmine untuk menunjukkan bahawa andaian atau prinsip tersebut dipatuhi. Ramai calon dapat memberikan ulasan andaian entiti berasingan dengan tepat, tetapi kebanyakan calon gagal memberikan huraian andaian berkala, prinsip pengiktirafan hasil dan prinsip pepadanan yang tepat. Kesemua andaian dan prinsip itu memerlukan contoh berdasarkan kepada kes Villa Jasmine. Namun begitu masih ada calon yang memberi jawapan umum, dan tidak diambil dari kes diberi. Contoh yang bukan daripada kes Villa Jasmine tidak diterima.

Jawapan:

- (i) **Andaian entiti berasingan**
 Perniagaan adalah berbeza dan terasing daripada pemilik.
 Contoh – Encik Jamil telah membuka akaun bank berasingan untuk perniagaannya dan menyimpan rekod khas untuk perniagaan.
- (ii) **Andaian berkala (tempoh perakaunan)**
 Tempoh masa perniagaan boleh diagihkan kepada bulanan, sukuan dan tahunan untuk memudahkan pengukuran prestasi.
 Contoh – Encik Jamil bercadang untuk menyediakan penyata akaun perniagaan secara sukuan untuk menilai prestasi perniagaannya.
- (iii) **Prinsip pengiktirafan hasil**
 Hasil perlu diiktiraf apabila barangan atau perkhidmatan telah diserahkan dan tanggungan wujud.
 Contoh – Akruan hasil sewa daripada sewa belum terperoleh.
- (iv) **Prinsip pepadanan**
 Hasil bagi sesuatu tempoh perlu dipadankan dengan belanja yang dilibatkan bagi mendapatkan hasil bagi tempoh tersebut.
 Contoh – pengiktirafan belanja bekalan & belanja insurans, akruan belanja faedah

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan bagi Villa Jasmine, catatan jurnal pelarasan yang diperlukan bagi tiga bulan pertama operasi. Masih terdapat calon yang tidak menggunakan butiran akaun dengan tepat. Calon perlu menggunakan nama akaun yang sama seperti dalam soalan, contohnya pelarasan bagi belanja bekalan. Butiran belanja bekalan dan bekalan perlu dicatat dengan tepat. Catatan jurnal yang tepat butirannya beserta dengan keterangan adalah seperti yang berikut:

<i>Butiran</i>	<i>RM</i>	<i>RM</i>
Dt. Belanja bekalan	3,320	
Kt. Bekalan pejabat		3,320
(Mengiktiraf belanja bekalan)		

Pelarasan bagi upah terakru yang perlu digunakan ialah belanja gaji dan upah. Namun ramai calon menggunakan butiran belanja upah sahaja. Begitu juga dengan sewa belum terima, calon menggunakan butiran sewa terdahulu, bagi butiran hasil pula calon hanya mencatat sebagai sewa sahaja, butiran yang tepat ialah hasil sewa. Jawapan bagi pelarasan dengan butiran yang tepat adalah seperti yang berikut:

<i>Butiran</i>	<i>RM</i>	<i>RM</i>
Dt. Sewa belum terima	2,880	
Kt. Hasil sewa		2,880
(Mengiktiraf hasil sewa)		
Dt. Belanja upah dan gaji	400	
Kt. Belanja upah dan gaji belum bayar		400
(Merekodkan belanja upah belum bayar)		

Penggunaan singkatan kepada belanja susut nilai dan peruntukan susut nilai seperti BSN dan PSN tidak diterima sama sekali. Penghitungan bagi susut nilai sepatutnya dicatat untuk tiga bulan, bukan bagi tempoh setahun seperti yang diberi oleh kebanyakan calon.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan bagi suku tahun berakhir 30 September 2013. Kebanyakan calon menyediakan soalan bermula dengan jualan dan bekalan pejabat dianggap sebagai inventori, sama bagi perniagaan pembarangan. Calon sepatutnya menggunakan istilah yang tepat bagi perniagaan perkhidmatan seperti yang diberi oleh soalan iaitu, jualan diganti dengan hasil sewa.

Jawapan:

**Penyata Pendapatan Villa Jasmine
Untuk tiga bulan berakhir 30 September 2013**

	RM	RM
Hasil sewa		19,630
Belanja bekalan	3,970	
Belanja faedah	300	
Belanja gaji dan upah	11,200	
Belanja insurans	560	
Belanja susut nilai	785	
Belanja pengiklanan	1,730	
Belanja pelbagai	2,600	
Belanja utiliti	1,910	
	<hr/>	22,655
Kerugian bersih		<hr/> (3,425)

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyediakan kunci kira-kira pada 30 September 2013. Kebanyakan calon dapat memberikan keterangan bagi jurnal yang direkodkan. Bagi item bekalan pejabat, terdapat ramai calon menggunakan istilah stok bekalan, belanja bekalan terdahulu, atau inventori akhir dalam jawapan mereka. Kesemua butiran ini tidak dapat diterima sebagai jawapan. Pada bahagian aset semasa, calon hanya perlu menggunakan butiran bekalan yang berjumlah sebanyak RM2,800. Bagi insuran prabayar pula jumlahnya ialah RM2,800. Di liabiliti semasa, faedah belum bayar adalah sebanyak RM300, belanja gaji dan upah terakru berjumlah RM400 dan sewa belum terima berjumlah RM1,920 perlu dicatat.

Aset semasa ditolak dengan liabiliti semasa, memberikan jawapan aset semasa bersih berjumlah RM18,760. Maklumat pinjaman dalam soalan ini adalah bagi tempoh lima tahun, masih terdapat calon mengelas dan mencatat pinjaman ini di bahagian liabiliti semasa. Jawapan ini tidak diterima.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon (i) menyediakan catatan jurnal untuk merekod pembelian van dan pinjaman bank, (ii) menyediakan catatan jurnal pelarasan berkaitan van dan perolehan pinjaman bank. Bagi kedua-dua bahagian soalan ini, kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Ini kerana, arahan catatan jurnal adalah berbeza mengikut turutan tarikh urus niaga berlaku. Namun hampir semua calon telah mencampur adukkan jawapan (i) dan (ii) serta terdapat calon yang tidak mengasingkan jawapan mengikut arahan soalan. Ini menunjukkan kelemahan calon dalam memahami kehendak soalan. Jawapan bagi bahagian (i) dan (ii) sepatutnya diasing oleh calon seperti yang berikut:

- (i) Catatan jurnal bagi merekodkan pembelian van dan perolehan pinjaman bank.

1/1/2013	Dt. Van	23,000	
	Kt. Pinjaman Bank		13,000
	Tunai		10,000

(Merekod perolehan van)

1/7/2013	Dt. Tunai/bank	100,000	
	Kt. Pinjaman Bank		100,000

(Merekod pinjaman bank)

- (ii) Catatan jurnal pelarasan berkaitan van dan perolehan pinjaman bank.

	Dt. Belanja Susut nilai- Van	6,000	
	Kt. Susut nilai Berkumpul – Van		6,000

(Merekod belanja susut nilai)

	Dt. Pinjaman Bank	13,000	
	Belanja Faedah	780	
	Kt. Tunai		13,780

(Merekod penjelasan pinjaman dan belanja faedah pinjaman)

	Dt. Belanja Faedah	2,500	
	Kt. Faedah BB		2,500

(Merekod belanja faedah pinjaman)

Soalan bahagian (a)(iii) menghendaki calon menyediakan penyata perbandingan antara kaedah pengesanan inventori masuk dulu keluar dulu (MDKD) dengan kaedah pengesanan inventori masuk kemudian keluar dulu (MKKD). Kebanyakan calon memberi jawapan penyata pendapatan bentuk berkala dengan mencatat kos jualan seperti berikut :

	MDKD	MKKD
Jualan	25,450	25,450
Tolak: Kos Jualan		
Belian	15,840	15,840
Inventori akhir	<u>4,690</u>	<u>3,800</u>
	<u>11,150</u>	<u>12,040</u>
Untung Kasar	<u>14,300</u>	<u>13,410</u>

Kos jualan bagi MDKD dan MKKD diberi calon seperti di atas, walau pun angkanya tepat, namun markah tidak diberi kerana calon menggunakan pendekatan sistem berkala. Jawapan yang dikehendaki, dan menepati pendekatan sistem berterusan ialah tanpa menunjukkan jumlah belian dan inventori akhir. Konsep ini penting kerana, dalam sistem berterusan belian tidak dicatat apabila urus niaga belian berlaku. Jawapan yang sepatutnya diberikan adalah seperti di bawah:

	MDKD	MKKD
Jualan	<u>25,450</u>	<u>25,450</u>
Kos Jualan	<u>11,150</u>	<u>12,040</u>
Untung Kasar	14,300	13,410

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan justifikasi perbezaan nilai kos barang dijual antara kaedah MDKD dengan kaedah MKKD. Kegagalan calon mempersembahkan jawapan yang tepat menunjukkan kelemahan calon yang sangat ketara dalam memahami kehendak soalan. Kebanyakan calon mengulas tentang keuntungan kedua kaedah ini, fokus sepatutnya adalah kepada perbezaan nilai kos barang dijual. Jawapan yang sepatutnya ialah kos barang dijual menggunakan MDKD adalah daripada belian terawal pada kos lebih rendah, manakala kos barang dijual MKKD adalah daripada belian terakhir pada kos yang lebih tinggi.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan amaun liabiliti yang perlu ditanggung oleh Perniagaan Percetakan Ekspres dan jelaskan bagaimana setiap liabiliti itu perlu didedahkan dalam penyata kewangan. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini, tidak menyatakan nama liabiliti yang wujud. Hampir kesemua calon gagal menjawab maklumat pelarasan liabiliti (1) dan (5). Maklumat (1) menyatakan liabiliti semasa nota belum bayar yang matang dalam tempoh semasa berjumlah RM80,000, iaitu satu pertiga daripada RM240,000 yang perlu dijelaskan dalam tempoh dua belas bulan. Baki berjumlah RM160,000 adalah nota belum bayar yang perlu dikelaskan di bawah liabiliti bukan semasa. Maklumat (5) pula ialah liabiliti kontigen atau liabiliti luar jangka yang hanya perlu pendedahan nota kepada akaun berjumlah RM280,000. Maklumat (6) pula tiada sebarang liabiliti yang wujud, maklumat (2), (3), dan (4) dapat dijawab kebanyakan calon dengan baik.

Setelah menyatakan jenis liabiliti yang wujud daripada maklumat (1) hingga (6), calon perlu menjelaskan di mana liabiliti ini dicatat. Calon sepatutnya menjelaskan catatan liabiliti ini sama ada di liabiliti semasa atau bukan semasa. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

<i>Maklumat</i>	<i>Amaun liabiliti yang perlu ditanggung</i>	<i>Pendedahan dalam penyata kewangan</i>
1	Nota belum bayar 12% RM80,000 Nota belum bayar 1% RM160,000	Liabiliti semasa Liabiliti bukan semasa
2	Akaun belum bayar RM35,000	Liabiliti semasa
3	Hasil belum terperoleh RM2,700	Liabiliti semasa
5	Belanja gaji terakru RM12,300 Belanja utiliti terakru RM2,600	Liabiliti semasa Liabiliti semasa
5	Pendedahan nota kepada akaun liabiliti luar jangka RM280,000	
6	Tiada liabiliti	

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menghitung jumlah liabiliti semasa perniagaan Percetakan Ekspres dan liabiliti jangka panjang. Kebanyakan calon hanya menghitung tanpa menulis butiran angka yang dicatat. Sekiranya jawapan yang diberi hanya angka tanpa butiran walaupun angkanya adalah tepat, maka jawapan itu tidak diterima. Calon sepatutnya menulis jawapan yang lengkap seperti di bawah:

Liabiliti Semasa	RM
Nota belum bayar komponen semasa	80,000
Faedah belum bayar	2,400
Akaun belum bayar	35,000
Hasil belum teroleh	2,700
Gaji belum bayar	12,300
Utiliti belum bayar	2,600
Jumlah liabiliti semasa	135,000
Liabiliti bukan semasa	
Nota belum bayar jangka panjang	160,000
Jumlah bukan semasa	160,000

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon menunjukkan kesan perubahan ke atas aset, liabiliti, dan ekuiti jika pembiayaan RM500,000 diperoleh daripada (1) pemilik dan (2) pinjaman bank. Kebanyakan calon tidak memberikan kerja pengiraan dan butiran yang tepat. Calon dinasihatkan menunjukkan jalan kerja supaya pemeriksa dapat membantu memberi markah atas angka penghitungan jika jawapan akhir pelajar silap. Soalan memerlukan calon menunjukkan kesan perubahan terhadap aset, liabiliti dan ekuiti sekiranya pembiayaan RM500,000 diperoleh daripada (1) pemilik dan (2) pinjaman bank. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

<i>Modal tambahan (pemilik)</i>	<i>Pinjaman bank</i>
Aset ekuiti meningkat, tunai dan modal bertambah sebanyak RM500,000.	Aset dan liabiliti meningkat, tunai dan pinjaman bertambah sebanyak RM500,000

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menghitung kedudukan kewangan perniagaan Percetakan Ekspres jika, (1) pinjaman RM500,000 diperoleh daripada bank dan (2) modal tambahan RM500,000 diperoleh daripada perniagaan. Soalan ini juga menghendaki calon memberi pandangan terhadap kedudukan kewangan jika pembiayaan dibuat dengan modal tambahan. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan seperti yang dikehendaki oleh soalan. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

<i>Jika peroleh pinjaman bank, kesan ekuiti berjumlah RM1 300 000</i>
Kesan tambahan liabiliti sebanyak RM500 000. Jumlah liabiliti = angka dari 3(b) tambah pinjaman bank $= RM295,000 + RM500,000 = RM795,000$ Menggunakan persamaan perakaunan, hitung nilai aset. Aset = Liabiliti + Ekuiti $RM2,095,000 = RM795,000 + RM1,300,000$

<i>Jika peroleh modal tambahan, kesan ekuiti berjumlah RM1 300 000</i>
Kesan modal tambahan sebanyak RM500,000. Jumlah ekuiti ialah $RM1,300,000 + RM500,000 = RM1,800,000$ Liabiliti kekal RM295,000, ambil dari 3(b) Menggunakan persamaan perakaunan, hitung nilai aset. Aset = Liabiliti + Ekuiti $RM2,095,000 = RM295,000 + RM1,800,000$

Bagi pandangan terhadap kedudukan kewangan jika pembiayaan menggunakan modal tambahan, jawapannya ialah kedudukan kewangan menjadi bertambah kukuh kerana tunai bertambah.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan dua ciri khusus yang dapat membezakan antara pemilik koperasi dengan pemilik organisasi perniagaan yang lain. Kebanyakan calon tidak fokus dalam memberikan jawapan kepada ciri pemilik. Kebanyakan calon memberikan jawapan seperti, pemilik koperasi menjaga kebajikan ahli dan pemilik organisasi lain pentingkan keuntungan sahaja. Jawapan yang lain pula ialah pemilik koperasi menyumbang yuran dan pemilik organisasi lain menyumbang modal saham. Kedua-dua jawapan adalah tidak tepat. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

<i>Pemilik koperasi</i>	<i>Pemilik Organisasi lain</i>
Pemilik juga adalah anggota atau ahli.	Pemilik adalah pelabur dan pengguna.
Pemilik mengawal anggota atau ahli.	Pemilik mengawal pelabur.
Anggota mendapat manfaat, seperti rebat.	Pelabur mendapat pulangan dividen.
Pemilik adalah penyumbang modal saham dan modal yuran/ modal caruman.	Pemilik menyumbang modal tambahan, modal saham atau modal rakan kongsi.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan koperasi. Kebanyakan calon dapat menghitung untung kasar yang tepat, iaitu berjumlah RM275,800. Namun begitu, ramai calon tidak mencatat butiran pendapatan, iaitu dividen RM37,500, pelbagai pendapatan RM41,500, dan yuran masuk RM1,600 bagi mendapat pendapatan yang berjumlah RM356,400. Jumlah pendapatan ini akan ditolak dengan 12 butiran belanja termasuk elaun ahli lembaga pengarah, iaitu sebanyak RM18,200 dan yuran juruaudit dalam sebanyak RM3,000.

Kelemahan calon yang dikenal pasti ialah semasa mencatat belanja hutang ragu yang berjumlah sebanyak RM540. Masih ramai lagi calon mencatatnya sebagai peruntukan hutang ragu di penyata pendapatan. Jawapan ini tidak boleh diterima. Begitu juga dengan belanja susut nilai perabot dan peralatan pejabat RM7,000 dan belanja susut nilai perabot RM8,000. Calon sekali lagi membuat kesilapan dengan mencatatnya sebagai peruntukan susut nilai. Kesilapan lain dalam jawapan calon adalah calon telah menggabungkan antara belanja juruaudit dengan elaun juruaudit dalam dan mendapat jumlah sebanyak RM11,000. Kedua-dua belanja tersebut mestilah diasingkan sebagai belanja juruaudit RM8,000 dan elaun juruaudit dalam RM3,000.

Belanja mesyuarat agung dan elaun kehadiran mesyuarat agung juga tidak boleh digabungkan. Kebanyakan calon juga telah membuat kesilapan dengan merekod butiran rebet jualan dalam bahagian belanja. Jawapan untung bersih yang sepatutnya adalah sebanyak RM253,860.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan penyata pembahagian keuntungan. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat mengikut kehendak *Malaysian Financial Reporting Standards* (MFRS). Keuntungan bersih sepatutnya ditolak dahulu dengan pembahagian rizab berkanun berjumlah 15%, rizab pendidikan koperasi 2%, dan rizab pembangunan koperasi 1% sebelum menolak dengan agihan yang lain. Calon yang tidak menunjukkan jalan kerja akan kehilangan markah. Apabila jawapan akhir calon tidak tepat, markah akan diberikan kepada jalan kerja berdasarkan kepada penghitungan untung bersih yang salah di bahagian (b)(i). Keuntungan selepas pembahagian berkanun ialah RM208,165, maka pembahagian honorarium 8% , tabung kebajikan anggota 5%, dan zakat 5% bolehlah diagihkan oleh calon berasaskan kepada jumlah RM208,165. Baki yang akan dibawa ke tahun hadapan adalah berjumlah sebanyak RM172,596.

Soalan bahagian (b)(iii) menghendaki calon menyediakan bahagian ekuiti pemilik kunci kira-kira. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat di bahagian ini. Bahagian ekuiti koperasi adalah sama dengan kumpulan wang anggota. Kebanyakan calon yang menunjukkan rizab pembangunan dan rizab pendidikan koperasi di bahagian ekuiti. Dua kumpulan wang rizab ini bukan milik koperasi kerana ia perlu dibayar atau dicarum bagi tujuan pembangunan dan pendidikan koperasi seperti yang berikut:

KUMPULAN WANG ANGGOTA

Modal saham		300,000
Rizab:		
Wang rizab berkanun (38,079 + 11,600)	49,679	
Tabung kebajikan	10,408	
Untung terkumpul	172,596	232,683
Jumlah ekuiti		532,683

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan tiga prinsip kawalan dalaman dan memberikan satu contoh bagi setiap prinsip. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan tepat dan baik. Mana-mana antara tiga prinsip kawalan dalaman yang boleh diterima ialah penetapan tanggungjawab, pengasingan tugas, prosedur dokumentasi, kawalan fizikal, mekanikal dan elektronik, pengesahan bebas atau kelulusan, semakan atau verifikasi, dan pusingan tugas. Setiap jawapan yang dipilih mestilah ada penerangan dan contoh.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyediakan penyata pendapatan Perniagaan Sudut Kraf bagi tahun berakhir 31 Mac 2013. Soalan ini adalah soalan bagi tajuk rekod tidak lengkap. Kelemahan calon ialah tidak menulis butiran belanja dengan tepat. Calon menggunakan perkataan bayaran sewa, bayaran utiliti, bayaran cukai jalan, dan bayaran belanja yang lain sebagai butiran. Butiran *bayaran* tidak diterima, calon sepatutnya menulis perkataan belanja atau menyediakan jawapan belanja tanpa perkataan bayaran. Majoriti calon yang menjawab soalan ini tidak dapat menghitung jualan yang berjumlah sebanyak RM146,370. Jumlah jualan itu diperoleh daripada $RM130,000 + RM2,730 + RM2,920 + RM8,920 + RM1,800$.

Jumlah belian pula diperoleh daripada amaun sebanyak RM79,200 ditambah dengan belian kredit daripada kawalan pemiutang, iaitu sebanyak RM2,045. Jumlah belian secara keseluruhannya adalah sebanyak RM81,245. Setelah ditolak inventori akhir, kos jualan yang diperoleh adalah sebanyak RM75,545 dan seterusnya mendapat untung kasar sebanyak RM70,825. Sembilan butiran belanja adalah seperti yang berikut:

	RM
Belanja gaji	34,100
Belanja sewa ($10,500 \times 12/15$)	8,400
Belanja utiliti ($4,960 + 540$)	5,500
Belanja susut nilai ($22,600/5$)	4,520
Belanja perjalanan ($22,500 \times 0.2$)	4,500
Belanja cukai jalan ($90 \times 10/12$)	75
Belanja insurans kenderaan ($780 \times 10/12$)	650
Belanja faedah ($30,000 \times 0.05 \times 9/12$)	1,125
Belanja pelbagai	2,730

Setelah ditolak kesemua perbelanjaan memberi untung bersih perniagaan berjumlah RM9,225.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyediakan kunci kira-kira Perniagaan Sudut Kraf pada 31 Mac 2013. Majoriti calon yang menjawab tidak dapat menghitung baki bank yang berjumlah sebanyak RM30,180. Calon sepatutnya mengambil maklumat (1) dari soalan, iaitu jumlah penerimaan RM206,020 ditolak dengan jumlah pembayaran RM175,840. Pada bahagian aset semasa selain daripada bank, terdapat juga tunai berjumlah RM2,920, penghutang berjumlah RM7,900, inventori berjumlah RM5,700, sewa prabayar berjumlah RM2,100, cukai jalan prabayar berjumlah RM15, dan insurans prabayar berjumlah RM130.

Kebanyakan calon tidak memberikan butiran ambilan yang berjumlah sebanyak RM19,800. Liabiliti semasa terdiri dari pemiutang berjumlah RM1,685, faedah terakru berjumlah RM375, dan utiliti terakru berjumlah RM540. Aset semasa bersih adalah sebanyak RM46,345, jumlah ini diperoleh setelah aset semasa ditolak dengan liabiliti semasa dan seterusnya memberikan angka imbalan sebanyak RM64,425.

Mathematics (M) (950/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 1126. The percentage of candidates who obtained a full pass was 33.66%.

The achievement of candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	5.51	2.66	4.35	2.75	4.71	7.46	6.22	3.73	2.04	5.15	55.42

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Overall, the candidates' performance is not good. Only a few candidates managed to present their answers in a systematic way. The candidates were very weak in basic mathematics concepts. Most of them did not understand the terminology and the meaning of the mathematical symbols used. As a result, most of the candidates could not present their work in the correct way. Besides that, the candidates were also very weak in answering questions involving reasoning and sketching.

Comments on individual questions

Question 1

Most candidates did the cross multiplication and obtained $x^2 + 4x - 3 \leq 0$. Some candidates brought all to one side but later multiplied with x . A few candidates used the correct method but then they used the calculator to get the answers in decimal values which was inaccurate. Quite a few candidates did not know the correct way of writing the set form. Some candidates did not know that the denominator cannot be zero. Very few candidates obtained full marks.

Answers: $\{x \mid -\infty < x \leq -2 - \sqrt{7}\} \cup \{x \mid 0 < x \leq -2 + \sqrt{7}\}$

Question 2

A few candidates applied the wrong formula in part (a), i.e the expansion for n integer. Quite a few ignored the '+ ...'. Most candidates knew how to find $|x| < \frac{1}{8}$ but could not conclude the validity for both of the expansion. In part (b), candidates substituted $x = 0.02$ into $1 - 2x - 6x^2$ instead of $\frac{1 - 5x}{1 - 3x}$.

Answers: $|x| < \frac{1}{8}$

Question 3

In part (a), a few candidates did not state the operation used while some candidates did not understand the meaning of augmented matrix. They just simply applied the normal step of finding the inverse. In part (b), a lot of candidates did not apply the concept of infinite solutions, instead they just solved the matrix equation to find p and q . Many candidates did not understand the meaning of general solution. So they just solved the three equations.

Answers: (b) $p = 1, q = 3$

Question 4

Many candidates answered part (a) but there were still a lot of candidates who did not know how to differentiate e^{t^2-1} . A lot of candidates did not realise $\frac{dy}{dt}$, so most of them tend to write $\frac{dy}{dx}$. A few candidates did not simplify the answer, instead they just left the answer as $2te^{t^2-1}t^2$. Candidates were very weak in differentiating logarithmic functions in part (b) as well as composite functions.

Answers: (a) $2t^3e^{t^2-1}$; (b) $-\frac{1}{2t(t+1)}$

Question 5

In part (a), many candidates preferred to use the decimal form as the limit instead of $\ln 2$. Most candidates used integration by part to answer the question in part (b) but tend to substitute the wrong u and dv .

Answers: (a) $\ln\left(\frac{3}{2}\right)$; (b) $\frac{8}{3}$

Question 6

A lot of candidates knew how to get the correct integrating factor but were unable to find the general solution.

Answers: $\frac{y}{x^2} = \frac{e^{2x}}{2} + c$

Question 7

Many candidates were still very weak in completing the square, sketching graph and had no idea of domain and range. So they just left the part for domain and range unanswered. They also did not understand the meaning of inverse function and composite function.

Answers: (a) $\{y : y \geq -2\}$; (c) g^{-1} exist because g is one-to-one function, $\{x : x \neq 0, x \in \mathbb{R}\}$; (d) $g \circ f$ exist because range of $f \subseteq$ domain of g , $\{x : x \in \mathbb{R}\}$

Question 8

Only a few candidates chose to answer this question. They just substituted the value of 2 into $f(x) = x^3 - 1$ without knowing the meaning of $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x)$. Most of them did not know how to sketch the piecewise function graph and could not give a correct reason for f to be a one-to-one function.

Answers: (a) $c = \frac{15}{2}$; (b) $x = 1, x = 3 + \sqrt{15}$; (d) maximum is $\frac{15}{2}$, minimum is -5 ; (e) one-to-one

Mathematics (T) (954/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 7356. The percentage of the candidates who obtained a full pass was 55.57%.

The achievement of the candidates according to grades is as follows.

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	7.63	4.81	5.85	6.47	10.31	10.55	9.95	4.81	4.27	2.30	33.05

RESPONSES OF CANDIDATES

PAPER 954/1

General comments

In general, all candidates' answers were satisfactory but their performance differ among candidates which reflected the wide range of mathematical ability. As a whole, the quality of the candidates' answers was quite satisfactory. Most answers given by the candidates were shown clearly, with the required essential workings.

Excellent candidates gave well-organised answers and systematic steps in their presentation. They showed all the necessary steps to get the answers. Their handwriting was neat and clear and easily understood by the examiner. The graph sketched by them was accurate and neat with correct and full labellings. Good candidates answered questions 1, 3, 5 and 6 with complete and well-presented answers. These questions were stereotype questions which only required them to use standard mathematical method and formulae.

For the moderate candidates, they were able to present their answers well for the questions they were familiar with. Weak candidates lacked the aptitude and understanding of what were required in the questions. They could not understand the mathematical concept and hence they could not apply the concept to solve the problems. Their workings were not well-planned.

Although candidates organised their answers properly and managed to write well-presented and neat answers, some still used two columns in presenting their working, which made it hard for the examiners to write marks at the appropriate place. Some candidates still produced untidy and unorganised working.

As for section B, only a negligible number of candidates could answer question 8 with full correct answer, whereas question 7 was poorly answered.

Comments on individual questions

Question 1

Majority of the students successfully sketched both graphs correctly. However, many failed to deduce solution of the inequality $|2x + 1| \geq 1 - x^2$ graphically as guided. Even though it is a direct question based on the sketch drawn, many candidates did not follow instructions whereby they tried to solve using absolute value function definition or squaring both sides of the inequalities. Some of those who could solve the inequalities could not state the set solution properly. Common mistakes include using $2x + 1 \geq 1 - x^2$ where the candidates did not realise it was not the required domain for $x < -\frac{1}{2}$. Very few candidates could get the correct final answers. More candidates gave the answer in decimal numbers than in surd form. Generally, the second part was not well-answered. Most of them could only sketch the graphs but failed to proceed to solve correctly.

Answers: $\{x : x \geq 0 \text{ or } x \leq 1 - \sqrt{3}\}$

Question 2

Candidates could not present mathematical argument in a logical and systematic manner when they answered this question. The high tendency of students using calculators led to some candidates obtaining the numerical values for the evaluation of $(\sqrt{3} + 2)^6 + (\sqrt{3} - 2)^6$ to an approximate value of 2702, which was inexact. However, candidates who knew (-2) raised to the odd powers were negative, could simplify the expansion by grouping the terms with $(\sqrt{3})$, thus evaluating the sum correctly. Candidates could only solve the initial section; when it comes to the analytical section, they could not relate to the simple relation of $0 < (\sqrt{3} - 2) < 1$ and $0 < (\sqrt{3} - 2)^6 < 1$. Only few candidates were capable of using the previous result to prove the inequality part correctly. This part of the problem was left unanswered by most candidates.

Answer: $2701 < (\sqrt{3} + 2)^6 < 2702$

Question 3

Many candidates managed to get 4 marks out of 5 marks for this question. Nevertheless, quite a number used determinant to find the inverse which was not accepted even though the answer was correct. Generally, most of the candidates were able to give the matrix in augmented form and obtained the inverse matrix. Few candidates used wrong row operations by multiplying between two rows. Some candidates failed to obtain the exact inverse matrix due to mistakes in arithmetic calculations involving fractions and negative sign.

Answers: $\mathbf{P}^{-1} = \begin{pmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 0.25 & 3 & -1.25 \\ 0.5 & 5 & -2.5 \end{pmatrix}$

Question 4

Most candidates could easily obtain the modulus and argument, and successfully expressed the complex number in polar form. Some used the polar form and others used the $\text{cis } \theta$ form. Few candidates were not aware that the argument must have a negative value that was $-\frac{\pi}{6}$ but not $\frac{\pi}{6}$. Candidates faced difficulty in the second section; i.e. in finding the cube-root. Only a handful could obtain the correct answer. Many presented the solution as $z^3 = \left[\sqrt{8} \left(\cos \frac{\pi}{6} - i \sin \frac{\pi}{6} \right) \right]^3$. Quite a number of candidates did not have a good grasp of the mathematical theorem and definitions. Candidates showed poor presentations in solving $z^3 = \sqrt{6} - i\sqrt{2}$ due to inability to use de Moivre's Theorem correctly to find the roots of a complex number.

Answer: $z = 1.3927 - 0.24558i, -0.48369 + 1.3289i, -0.90904 - 1.0834i$

Question 5

Candidates needed to have basic concept of using completing square method to transform the equation into an equation of an ellipse. Those who could complete the square were able to provide the standard form for the equation of the ellipse as well as the centre and the foci. An unfortunate omission was the labelling of foci F_1 and F_2 as explicitly instructed in 5(b) and 5(c). Since the formula $c^2 = b^2 - a^2$ was not given in the formulae list, many candidates used the wrong formulae.

Answer: (a) $\frac{(x+5)^2}{7} + \frac{(y+5)^2}{21} = 1$, (b) $F_1(-5, -5 + \sqrt{14})$ and $F_2(-5, -5 - \sqrt{14})$

Question 6

Two other basic skills were performed in this answer; dot product of two mutually perpendicular vectors was zero and solving two linear simultaneous equations. Nevertheless, a number of candidates used the dot product and the vector product indiscriminately to try to find the angle required, having no idea what it was all about. Some gave poor written display like the inverse function symbol was carelessly left out in their workings.

Answer: (a) $p = 2$ and $q = 10$; (b) $\theta = 18.4^\circ$

Question 7

Part (a) was the furthest most candidates went. Even then, candidates used specific terms and not general terms to show that the series was a geometric series. Keywords like "constant" and "independent of x " should be emphasised in the conclusion statement. It was presumptuous to assume the common ratio equals to x before showing the series was a geometric progression. Some candidates desperately calculated the value of $\sum 2^r(3r-2)$ using a calculator rather than deduce it from the previous result as they did not realise that it was a guided question by using $T_n(x)$ with $x = 2$ and $n = 20$.

In part (b), generally candidates were aware that they needed to find $xT_n(x)$ by performing $x(x + 4x^2 + 7x^3 + \dots + (3n - 2)x^n)$ but many were unable to continue to prove the desired result since they failed to express the product of the last term of this expression as $(3n - 2)x^{n+1}$ and this led to difficulty in getting the result of $T_n(x) - xT_n(x) = x + 3x^2 + 3x^3 + \dots + 3x^n - (3n - 2)x^{n+1}$ and subsequently used the sum of the series found in part (a). Candidates' answers were not organised, probably because they were not sure of the answer.

Answer: (a) $\frac{3x^2(1 - x^{n-1})}{1 - x}$; (b) 230,686,740

Question 8

This was a popular question for Section B. Few candidates took the challenge and got full marks. Of those who overcame the hurdle, some floundered on the lack of appreciation that in 8(c), $\mathbf{n}$ could be positive or negative. Candidates with a good understanding of parallel vectors and vector addition were able to find the required vectors of $\mathbf{EB}$ and $\mathbf{EG}$ or $\mathbf{BE}$ and $\mathbf{GE}$ and applying the scalar product to determine cosine angle BEG . Candidates who noted the vectors they had found in the earlier parts could also find the normal to the plane AEG correctly and continue to determine the equation of the plane.

Quite a number of candidates could not differentiate between internal and external angle. Some candidates used $\vec{BE} \cdot \vec{EG} = |\vec{BE} \times \vec{EG}| \cos BEG$ and ended up with $\cos BEG = \frac{-13}{5\sqrt{35}}$. Few candidates could not show

the required algebraic operations to rationalise the denominator and likewise for (b), many did not realise the opposite order of the vectors used.

Answers: (a) $\cos \angle BEG = \frac{13\sqrt{35}}{175}$; (b) $\frac{1}{2}\sqrt{634}$; (c) $\mathbf{r} \cdot \begin{pmatrix} 15 \\ 20 \\ -3 \end{pmatrix} = 60$.

Information and Communications Technology (958/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 370. The percentage of candidates who obtained a full pass was 30.54%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	3.51	1.08	1.35	2.43	5.41	8.38	8.38	10.54	14.05	7.03	37.84

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Most of the candidates demonstrated basic knowledge on information and communications technology and multimedia. Many candidates were not prepared to answer terminology and technical questions. Many candidates either misunderstood or did not read the question very carefully, which always led to the candidates gaining no marks for their answers.

Comments on individual questions

Question 1

This question required the candidates to develop their understanding on the concept of data, information and knowledge. Some candidates defined what was data, information and knowledge instead of extracting examples of data, information (the relationship) and knowledge (the identified pattern) from the given graph.

Question 2

Most of the candidates poorly answered this question. Most candidates defined the languages or tools instead of explaining how these languages or tools were used to create web pages.

Question 3

This question was reasonably well answered. However, most of them could not define correctly the term virus in part (a).

Most of the candidates correctly gave the damages caused by the computer virus in part (b).

Question 4

Candidates had to be more specific in defining the MIDI to gain marks in part (a).

In this part (b) question, most of the candidates were able to compare the characteristics of MIDI and digital audio in terms of size. However, answer a such as editable, play quickly in web pages and device dependent were expected from the candidates.

Question 5

Most of the candidates managed to obtain marks for sketching the correct linear structure and hierarchical structure to navigate a web site in part (a).

It was very common to see imprecise answer in explaining how the navigation worked for each type of the structure in part (b).

Question 6

Most candidates who had learned to define the computer ethics had scored marks in part (a) (i).

Most of the candidates needed to improve on their answer to this part (a) (ii). Unclear answers for the reasons of the need for the awareness of computer ethics indicated a lack of understanding of what the question was asking.

Question 7

This question was very well answered with many candidates realising that typography and layout of the Image 2 was the correct answer to the best interface mock-up design.

The most common errors by the candidates were to explain what to do next to the Image 2 in beta development in part (b). In order to obtain marks, candidates were required to write their explanation more clearly on the activities involved in this stage, for example distribute to limited user testing, response to bug report, prepare user documentation and packaging and write report.

Some of the candidates made no attempt at all to answer part (c) of the question. Marks were lost for careless mistakes such as not calculating the content size properly.

Physics (960/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 3238. The percentage of candidates who obtained a full pass was 59.4%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	5.79	6.36	5.03	10.73	10.85	9.67	10.97	2.27	4.70	2.73	30.91

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-choice

Answer Keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	B	6	D	11	A
2	C	7	B	12	B
3	A	8	C	13	C
4	C	9	D	14	A
5	A	10	D	15	B

General comments

The mean score was 8.01 and the standard deviation of the scores was 2.43. More than 70% of candidates answered questions 1, 3 and 13 correctly. Question 5 was very difficult for candidates, with less than 30% of candidates answering it correctly. The rest of the answers fell in the medium range with 30% to 70% of candidates obtaining correct answers.

SECTION B AND C: Structure and Essay

General comments

Generally, as in the previous years, the candidates tend to do better in calculation rather than the descriptive questions. Most of the candidates still missed the keyword in the definition. There seems to be no improvement in this area although this mistake was highlighted every year. Most of the candidates also did not perform well in drawing the vector diagram and force diagram. The overall performance of candidates was average with a mean of 17.52 and a standard deviation of 10.15.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a) (i), most of the candidates were not able to determine the vertical component of the final velocity. They use equation $v_y = u \sin \theta$ instead of $v_y = u \tan \theta$ to determine v_y .

In part (a) (ii), most candidates were able to give the formulae $v^2 = u^2 + 2as$. However, many of them lost one mark due to wrong substitution of initial velocity and final velocity.

In part (b), most candidates were able to give the effect on the angle which is bigger than 60° . However, they were not able to give a reason. Candidates who stated the reason decreased distance or decreased speed were not able to get one mark because they did not state that it is the decrease in the horizontal component.

Answers: (a) (i) 27.7 m s^{-1} , (ii) 39.1 m

Question 17

In part (a), many candidates were able to determine the amount of heat required by using the formulae $dQ = nC_{v,n}dT$.

In part (b), many candidates were able to determine the molar heat capacity at constant pressure. The only mistake made by some candidates was giving the wrong unit for molar heat capacity. Some candidates also calculated the heat supplied instead of molar heat capacity.

In part (c), the performance of candidates was good. They were able to determine the ratio of molar heat capacity at constant pressure to molar heat capacity at constant volume successfully.

In part (d), most of the candidates were also able to determine the degree of freedom f by using the formula $\gamma = 1 + \frac{2}{f}$. However, some candidates wrote the final answer in decimal instead of whole number.

Answers: (a) 1497 J ; (b) $33.26 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$; (c) 1.33 ; (d) 6

Question 18

In part (a), most of the candidates said that the acceleration was due to the change in direction but few were able to continue their answer saying that this leads to the change in velocity and hence results in acceleration.

In part (b) (ii), most candidates badly drew a vector diagram. Some candidates sketched the sum while others just drew the tangential velocities without the difference in velocity. Most candidates also did not indicate the change in velocity Δv in the vector diagram.

In part (b) (ii) and (b) (iii), most of the candidates were not able to answer these parts correctly. They just simply used equations $v = r\omega$ and $a = r\omega^2$ without derivation for centripetal force, which was not acceptable.

In part (c) (i), most of the candidates were able to sketch the forces involved. The common mistake made by the candidates was in drawing an additional centripetal force which was actually provided by the horizontal component of the tension in the cable.

In part (c) (ii), most of the candidates were able to calculate the tension in the cable. However, a mistake made by the candidates was using the trigonometric ratio.

In part (c) (iii), most of the candidates wrongly assumed that the radius of the centripetal force was 5 m, forgetting that the radius was to the centre of the rotation.

Answers: (c) (ii) 1.1×10^3 N, (iii) 11.57 m s^{-1}

Question 19

In part (a), most of the candidates were able to state the condition for the equilibrium. However, some candidates missed out the word *forces* when they stated that “resultant moment is zero”.

In part (b) (i), most of the candidates were able to sketch the triangle of forces successfully.

In part (b) (ii), most of the candidates were able to determine the tensions T_1 and T_2 using the right trigonometric ratios. The common mistake was mentioning the different tensions as the same.

In part (b) (iii), some of the candidates used the wrong tension in their calculation for the breaking mass.

In part (c) (i), most of the candidates were not able to sketch the free body diagram of forces. Some candidates drew too many forces, like friction on the wall and components with the reaction from the floor while others missed out the required forces, like weight and normal reaction from the floor.

In part (c) (ii), most of the candidates were not able to determine the angle when the ladder is about to slide. They had difficulties in determining the moment of forces.

Answer: (b) (ii) $T_1 = 30.5 \text{ N}$, $T_2 = 23.4 \text{ N}$, (b) (iii) 2.95 kg ; (c) (ii) 37°

Question 20

In part (a), most of the candidates were not able to describe the mechanism of heat conduction. Candidates wrongly said that “when heated, atoms start to vibrate, instead the vibrating atoms now vibrate more vigorously”. Candidates also merely said that energy was transferred without explaining how the transfer took place.

In part (b) (i), the thermal conductivity was badly defined by the candidates. They merely said it as the ability to conduct heat. While other candidates, instead of defining, gave the relationship as directly proportional to the rate of heat flow and inversely proportional to the area. Some of them missed out the keywords “rate of heat flow” and “cross sectional area”.

In part (b) (ii), most of the candidates were not able to explain how poor heat flow of a weak heat conductor could be overcome. They stated increase the surface area instead of cross-sectional area and decrease the length instead of using a thin sample.

In part (c) (i), most of the candidates were able to calculate the rate of heat flow through the wall without plaster using the formula $\frac{dQ}{dt} = k_B A \frac{dT}{dx}$. However, some candidates lost one mark for the answer for using the wrong unit, Joule instead of watt.

In part (c) (ii), majority of the candidates were not able to calculate the rate of heat flow through the wall with plaster. They did not know the correct formula use. Many of them attempted to sum the rate of heat flow through the two mediums or sum the thermal conductivity and lengths.

In part (c) (iii), most of the candidates were able to equate the rate of heat flow. However, quite a number of candidates could not manage the algebra and ended with the wrong temperature.

In part (c) (iv), very few candidates were able to calculate the percentage of energy. The common mistake made by the candidates was not determining the difference in the rate if the heat flows before using the ratio of the rates.

Answers: (c) (i) 2500 W, (ii) 150 W, (iii) 37 °C, (iv) 94 %

Chemistry (962/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 7207. The percentage of candidates who obtained a full pass was 60.41%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	6.85	6.33	7.17	8.77	10.14	10.19	10.96	7.24	3.46	2.93	25.96

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-choice

Answer Keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	B	6	A	11	A
2	C	7	D	12	B
3	D	8	B	13	A
4	C	9	B	14	D
5	A	10	D	15	C

General comments

The mean score was 7.10 with a standard deviation of 2.61. The performance of the candidates was fine. Question 1 was easy for the candidates with 76.5% of candidates obtaining correct answers. There were no difficult questions.

SECTION B AND C: Structure and Essay

General comments

The mean score was 18.49 out of the full marks of 45, with a standard deviation of 8.21. The performance of the candidates depended on the centre. It was noted that candidates from big centres performed better than candidates from small centres.

Comments on individual questions

Question 16

The question tested the knowledge and understanding on the application of the ideal gas law, and on the non-ideal gas behaviour, using ammonia as an example.

In part (a), most of the candidates were able to explain the non-ideal behaviour for ammonia as due to the presence of intermolecular interaction and molecular size.

In part (b), many candidates were able to state that ammonia would behave as an ideal gas at low pressures and high temperatures.

In part (c), a majority of candidates were able to derive an expression for density of a gas, r , from the ideal gas law. But many of them did not use the symbol for the density as given in the question. Candidates also did not use the standard symbol, especially M_r or M for relative molar mass in the equation. Many wrote RMM.

In part (d), many of the candidates were able to calculate the density of a mixture of gases using the density equation derived. Only a few candidates gave the incorrect mass, example, 14.0 for nitrogen instead of 28.0 and incorrect significant number for the total formula mass of gases, i.e. 49 instead of 49.0. Many candidates did not give the final answer with the correct number of significant figures and correct unit, or failed to give the answer in g dm^{-3} . The answer should be 1.96 g dm^{-3} or 1.97 g dm^{-3} .

Question 17

The question tested the concept of chemical kinetics for a second order reaction, and the ability of candidates to draw graph.

In part (a), many candidates were able to complete the table but they failed to note that the concentration data was given as 10^{-3} and with three significant figures.

In part (b), most candidates were able to draw the graph from the data given. Some of the candidates were unable to use proper scales for the axes when drawing the graph. A few candidates did not add the unit for $1/[\text{C}_4\text{H}_6]$ at the y-axis as mol dm^{-3} .

In part (c)(i), many candidates failed to note that the reaction was second order.

In part (c)(ii), majority of the candidates were able to determine the value of rate constant for the reaction.

In part (c)(iii), many candidates could not write the correct rate equation as $\text{rate} = k[\text{C}_4\text{H}_6]^2$. Many incorrectly wrote as rate equation = $k [\text{C}_4\text{H}_6]^2$ or rate = $0.0412 [\text{C}_4\text{H}_6]^2$.

Question 18

The question tested the knowledge and understanding on the concept of atomic theory (emission spectra, electronic configuration, and orbitals). Almost all students answered this question.

In part (a)(i), most candidates were able to draw an energy level diagram for both Lyman and Balmer series. But many candidates incorrectly labelled the y-axis as 'energy level'. The correct answer was 'energy'. They also did not draw the lines getting closer and labelled the energy levels as n1, n2, n3 instead of n=1, n=2, n=3 etc.

In part (a)(ii), most of the candidates could calculate the energy corresponding to the line in the Lyman series with a wavelength of 121.6 nm. The candidates wrote ΔH instead of ΔE in the equation. They also did not use the data as given in the question. For example, 121.6 nm should be changed to 121.6×10^{-9} m, and not 1.216×10^{-7} m. Many candidates did not give the final answer with the correct number of significant figures. The answer should be 1.64×10^{-18} J.

In part (b)(i), many of the candidates were able to write the electronic configuration of element X from the number of protons. Most of the candidates did not state Hund's rule completely. Many omitted the word 'parallel spin' and/or 'singly'.

In part (b)(ii), the majority of candidates did not understand Question 18(b)(ii), i.e. they did not draw the $2s$ and $2p_x$, $2p_y$ and $2p_z$ orbitals. A few candidates were able to draw the $2p$ orbitals, but did not label the corresponding axes.

Question 19

The question tested the knowledge and understanding on the concept of chemical bonding. This was the second popular question.

In part (a)(i), many candidates were able to state the principle of the valence-shell-electron-pair repulsion theory (VSEPR).

In part (a)(ii), most candidates were able to use the VSEPR theory to explain the shapes of ClF_2^+ and SF_4 but they lost marks for not stating the bond angles for ClF_2^+ (either 104.5° or less than 109.5°) and SF_4 (less than 90° or less than 120° or less than 180°). The candidates also spelled incorrectly as trigonal planner, sew-saw, see-sew instead of the actual shapes.

In part (b)(i), many candidates were able to relate the conductivity of MgCl_2 to ionic bonding and Cu due to the presence of delocalised electrons but incorrectly explained conductivity of MgCl_2 as due to the presence of delocalised electrons in the molten state.

In part (b)(ii), most of the candidates were unable to explain the lower density of ice as due to bigger volume, and higher density of water as due to the breaking of H-bonds. A few of the candidates correctly related density of ice with the presence of open structure and hence bigger volume.

Question 20

The question tested the knowledge and understanding on the concept of homogeneous equilibrium. This question was less popular compared to Question 19.

In part (a)(i) and (a)(ii), most of candidates were able to write the expression for the equilibrium constants.

In part (b)(i), the candidates were able to calculate the equilibrium concentration of *A* and *B* but many candidates did not give the final answer with the correct number of significant figures. The answer should be 2.4 mol dm^{-3} .

In part (b)(ii), most candidates did not use the equation $\ln k = \frac{-\Delta H}{RT} + C$ to calculate the equilibrium constant at different temperatures. The candidates also failed to change -20 kJ mol^{-1} to $-20 \times 10^3 \text{ J mol}^{-1}$ when substituting for ΔH in the equation.

In part (b)(iii), the candidates were able to use Le Chatelier's principle to explain the effect of heat on the concentration of *C* but they did not state that the 'forward reaction was exothermic'. Instead, the word used was 'the reaction was exothermic'.

Biology (964/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 4265. The percentage of candidates who obtained a full pass was 54.73%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	1.41	3.49	6.97	8.41	10.39	11.68	12.38	6.77	7.36	3.85	27.29

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	A	6	C	11	D
2	A	7	B	12	A
3	C	8	B	13	B
4	D	9	D	14	C
5	C	10	A	15	B

General comments

The mean score was 9.06 with a standard deviation of 2.78. More than 80% of candidates answered questions 2, 6, & 8 correctly. The rest of the questions fell into the medium range, with 30% to 80% of candidates obtaining correct answers.

SECTION B AND C: Structure and Essay

General comments

In general, the candidates' answers were satisfactory in terms of planning and presentation. Only a few candidates managed to answer accordingly and systematically.

Question 16

In part (a), a very straightforward question which was correctly answered by only a small number of good candidates. They managed to give the perfect answer and gain full three marks. Majority of the candidates lost their marks in labeling antiparallel direction 3' and 5' on the right strand and also made mistake in drawing dotted lines in nitrogenous base pairing, that is three dotted lines between Guanine and Cytosine whereas two dotted lines between Adenine and Thymine. Some of the candidates drew straight lines instead of dotted lines for the hydrogen bond which was not acceptable. Weak candidates could not even pair the nitrogenous base correctly.

In part (b)(i), most candidates were able to answer this question well. Some of them lost marks as they gave only one correct nitrogenous base. Weak candidates wrote the term cytosine and thymine wrongly. Few candidates answered cytosine and adenine by using the symbol C and T which did not fulfil the question on naming the nitrogenous base.

In part (b)(ii), the question tested candidates' knowledge about nucleotides content in a DNA molecule. Almost half of the candidates used the correct method in calculating the percentage of Guanine in the DNA molecule given the 26% of Adenine content. The candidates understood well the concept of 26% of Adenine was the same as Thymine and so the percentage of Guanine was equal to the percentage of Cytosine in a DNA molecule. Weak candidates were unable to show their working using sensible mathematical statements and could not solve this calculation. They answered with wrong concept and wrong base pair ($50\% - 26\% = 24\%$ of G or $100\% - 26\% = 74\%$) and did not gain even one mark.

In part (c), this was well answered, with many candidates gaining two full marks. There were some candidates who gave incomplete answer. They tend to answer 'DNA has double strands while RNA do not' rather than 'DNA has double strands while RNA has single strand'. A few candidates referred the strand of polynucleotide as polypeptide and some of them gave the types of DNA and RNA as their differences (DNA has one type and RNA has three types, that is tRNA, rRNA and mRNA) which was not acceptable.

Question 17

In part (a), some candidates stated 'Golgi apparatus/ Golgi body' as 'golgi apparatus/golgi body' for structure *P*. The alphabet 'G' must be written in capital letter. They also gave the name of structure *R* as food capsule rather than food vacuole. Few candidates made mistakes of giving multiple answers on each line. Many candidates scored the full three marks but there were also candidates who scored zero.

In part (b), it was rare to see a candidate gaining full marks for this question. Candidates would lose mark if process *X* was wrongly named and for that they also lost mark for the importance of process *X* (the answer was independent on each other). Some candidates stated the name of the process as 'phagocytosis' instead of 'autophagy/autophagocytosis'.

In part (c), this question was answered quite well by many candidates. Some candidates lost marks for not using the word 'while' or 'whereas' to show differences between *Q* and *R* membranes. Some candidates also missed out on a mark in this part by stating the answer as 'membrane *Q* contain hydrolytic enzyme while that of *R* is not' instead of 'membrane *Q* is resistance to hydrolytic enzyme while that of *R* is not'.

In part (d), fewer candidates were able to explain that the autolysis/autodigestion of the cell which would happen as a result of an excessive leakage due to a large number of structure Q in a cell. They tend to use the term 'destroy the organelle', 'the cell died', 'break down other organelles in the cell' or 'the cell denature' to describe the situation which was the wrong concept of autolysis/autodigestion of the cell.

Question 18

In part (a), this question was relatively well answered, with many candidates gaining at least five or six out of nine marks. It required candidates to organise their knowledge about the characteristic of plasma membrane which was selectively permeable. Some candidates were not able to interpret the question correctly thereby obtaining low marks. The best candidates gave very clear description while discussing the significance of these characteristics to the living cells. Many of the candidates drew the diagram of plasma membrane which was not required by the question and received no mark for it. Weak candidates seemed to misunderstand the idea by describing the structure of plasma membrane instead of the significance of selectively permeable characteristic.

Quite a few candidates mentioned the vague term such as 'move into plasma membrane' instead of 'pass through plasma membrane' in explaining the movement in and out of substances through the plasma membrane. They also lost marks as they were thinking that the plasma membrane was equivalent to the phospholipid bilayer and stated 'the plasma membrane' instead of 'phospholipid bilayer' in allowing very small uncharged molecules/hydrophobic/lipid soluble/non-polar molecules/oxygen/water to pass through. Some candidates mentioned only that 'the plasma membrane consists of phospholipid and protein', but they have to mention 'transmembrane / transport protein' in answering the question. Very weak candidates could not even understand the types of molecule that could pass through the plasma membrane.

In part (b), this question was about the basic principle of electron microscope and paper chromatography techniques which were capable of contributing to the study of the structure of organelle and its content. Many candidates knew the basic principle of electron microscope. However, they were not able to clearly describe the basic principle of separation of molecules in paper chromatography technique which was different in size, solubility and adsorption of molecules. They tend to explain the procedure of the technique rather than its separation of molecules principle. The term 'adsorption' was always wrongly stated as 'absorption' and 'resolving power' instead of 'resolving image' was being used.

Question 19

In part (a), most of the candidates answered quite well on how ATP and NADPH were generated during photosynthesis. Some candidates misunderstood the question and hence, they described both PSI and PSII. Some weak candidates could not give the correct flow with the correct term in this process. A lot of mistakes in using specific terms, such as, 'light excite PSI and PSII', 'PSI and PSII accepted/receive electron', 'light trapped/reached/strikes/receive/bombared PSI and PSII' instead of 'PSI and PSII absorb light energy/photon'.

They also like to use 'electron is liberated to primary electron' and 'electron is photoactivated' instead of 'the electron is excited and captured by primary electron acceptor', 'phaeophytin' instead of 'primary electron acceptor'. They tend to leave out the word 'primary' in the 'primary electron acceptor' and wrongly spelled the term ferredoxin. Some of them stated the name of the electron carrier incompletely, for example they mentioned 'cytochrome' instead of 'cytochrome complex / cytochrome $b_{6,f}$ '.

Some of the good candidates lost marks in describing 'the energy released in the form of ATP//energy is used for photophosphorylation for production of ATP' without naming the process that is chemiosmosis. Some of the candidates drew the diagram of the flow process which was not mentioned in the question and no mark was given to them.

In part (b), many candidates failed to express themselves clearly. The most common correct answers were Rubisco/RuBP carboxylase has higher affinity to O_2 , lower yield of photosynthesis and photorespiration occur. Many candidates tend to write the answer with wrong statements such as 'RuBP has higher affinity to O_2 ' and ' O_2 act as competitive inhibitor'. Affinity is only for enzymes and not for substrates. O_2 is not a competitive inhibitor, it is a substrate. Many of them wrote 'oxygen has higher affinity to RuBP carboxylase' instead of 'Rubisco has higher affinity to oxygen' and 'RuBP bind to oxygen' instead of 'Rubisco bind to oxygen'.

They also lost marks by stating the answer as 'Rubisco bind to O_2 forming glycerate-3-phosphate and 2-phosphoglycolate'. They should have written 'Rubisco binds to O_2 resulting RuBP to break down to glycerate-3-phosphate and 2-phosphoglycolate'. None of the candidates wrote '2-phosphoglycolate converted to glycolate, glycolate converted to glycine and glycine breaks down to release CO_2 '.

Question 20

In part (a), candidates were reminded to answer this question without discussing the details of the Krebs cycle and glycolysis while describing on how energy could be produced from fats and proteins in the human body but some weak candidates still explained their answer by including the details of the Krebs cycle and glycolysis. Most of the candidates wrote a very general answer. Many good candidates performed very well in this part and managed to describe according to the answer scheme. However, they always missed the point on 'amino acid undergoes deamination producing carbon skeleton/ α -keto acid and ammonia, carbon skeleton is converted into intermediates for Krebs cycle'. Weak candidates always used the term 'fat is converted/will form to fatty acid and glycerol' and 'protein is converted/will form amino acid' instead of 'fat is hydrolysed to fatty acid and glycerol' and 'protein is hydrolysed to amino acid'. Some candidates wrote kreb/kreb's/Kreb cycle instead of Krebs cycle.

In part (b), very few good candidates attempted this part. This part was a quantitative approach which all candidates who attempted this question failed to present. Weaker candidates struggled to recognise which aspect of their knowledge they should concentrate on in order to answer this question. The most common correct answers were 'each glucose molecule produces 2 pyruvate, 2 NADH and 2 ATP from glycolysis', total of 38 ATP is produced from 1 molecule of 6C carbohydrate' and 'total of 46 ATP is produced from 1 molecule of 6C fatty acid'. This proved to be the part of the question that candidates found most difficult and very few candidates were able to obtain marks. They wrote very general answers to compare the ratio of C:O and bonds in carbohydrates and fats. The majority of candidates did not seem to answer this part.

Sains Sukan (966/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 2191 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 68.09%.

Prestasi calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	6.24	5.97	10.07	12.31	9.30	15.04	9.16	9.66	10.62	4.92	6.70

RESPONS CALON

Komen am

Pada keseluruhannya, mutu jawapan calon dalam soalan esei adalah sederhana. Kelemahan calon dalam bahagian A ialah tidak dapat memberikan fakta yang tepat dan kebanyakan calon memberikan jawapan secara umum dan tidak spesifik. Dalam bahagian B, kebanyakan jawapan yang diberikan oleh calon tidak relevan dan calon gagal memberikan penjelasan yang tepat dalam menghuraikan fakta.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Struktur

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan faktor penggalak bagaimana kejayaan Datuk Nicol Anne David dapat menyumbang kepada kemajuan wanita dalam sukan. Faktor penggalak tersebut ialah sebagai *role model*, kesamataran, dan menggalakkan penyertaan lebih ramai kanak-kanak dan remaja dalam sukan. Cuma sebilangan calon tidak dapat mengaitkan kejayaan Datuk Nicol Ann David sebagai faktor penggalak kepada kemajuan wanita dalam sukan di Malaysia.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memerihalkan langkah bagaimana institusi keluarga dapat melahirkan lebih ramai atlet wanita yang berjaya seperti Datuk Nicol Anne David. Langkah bagaimana institusi keluarga dapat melahirkan lebih ramai atlet wanita ialah dengan menyediakan kelengkapan permainan, memberikan sokongan moral, menyediakan jurulatih, dan meluangkan lebih masa latihan dalam setiap bidang sukan yang diceburi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik dan lebih menjurus kepada jawapan umum. Calon kehilangan markah apabila berlaku pertindihan jawapan yang sepatutnya dijawab pada soalan bahagian (a).

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyenaraikan ciri bagaimana seorang pengurus sukan boleh berkomunikasi dengan berkesan. Ciri tersebut ialah menyampaikan maklumat dengan tepat, lengkap, jelas, terbuka, dan dapat mengasingkan fakta dan pendapat. Kebanyakan calon dapat menjawab dengan baik. Bagaimanapun terdapat sebilangan calon yang menjawab ciri seorang pengurus yang baik sahaja.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan amalan yang perlu dilakukan oleh seorang pengurus sukan untuk menjadi pendengar yang baik. Amalan tersebut ialah dengan mendapatkan maklumat daripada atlet dan tidak bertindak bersendirian. Pengurus sukan juga perlu menggunakan informasi yang diperolehi untuk penambahbaikan dan memberikan perhatian ketika orang lain bercakap. Cuma sebilangan calon yang tidak teliti pada istilah “pendengar”. Jawapan yang dikemukakan adalah berkisar kepada penyampai.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan aspek saintifik yang terdapat dalam struktur sebuah khemah. Aspek saintifik yang terdapat dalam struktur sebuah khemah ialah kedudukan pancang dalam sudut 45° , pintu khemah di arah laluan angin, jaring digunakan sebagai penghalang nyamuk, sistem pengudaraan, dan khemah jenis *dome* yang berbentuk aerodinamik bertujuan untuk aliran angin. Kebanyakan calon tidak mengemukakan aspek saintifik. Sebaliknya jawapan calon lebih kepada aspek mendirikan khemah secara umum.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan perlakuan yang akan menjejaskan keselamatan semasa berada di dalam sebuah khemah. Perlakuan itu ialah menyimpan makanan dan makan di dalam khemah, membawa bahan bakar, meletakkan pakaian basah di dalam khemah, dan membawa aerosol ke dalam khemah. Kebanyakan calon boleh menjawab soalan ini dengan baik tetapi terdapat juga calon tidak dapat menjawab mengikut kehendak soalan dalam menyenaraikan contoh perlakuan.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan sebab mengapa protein digunakan sebagai sumber tenaga pada fasa akhir larian bagi pelari marathon apabila keperluan protein sebagai sumber tenaga didapati meningkat kepada 15%. Protein digunakan sebagai sumber tenaga pada fasa akhir larian bagi pelari marathon apabila keperluan protein sebagai sumber tenaga didapati meningkat kepada 15% kerana penyusutan simpanan karbohidrat, ketidakcukupan pengambilan karbohidrat sebelum aktiviti, terdapat lebihan protein dalam tubuh, dan lemak tidak tersedia untuk digunakan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab dengan baik dan hanya memberikan satu sebab sahaja.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan cara bagaimana protein dapat digunakan sebagai sumber tenaga dalam sukan marathon. Protein dapat digunakan sebagai sumber tenaga dalam sukan marathon apabila protein diurai kepada asid amino dan digunakan terus sebagai sumber tenaga. Asid amino dari penguraian protein ditukar kepada glukosa untuk menjadi sumber tenaga, dan asid amino daripada penguraian protein ditukar kepada lemak untuk digunakan sebagai sumber tenaga. Kebanyakan calon tidak memahami konsep pertukaran tenaga oleh sumber protein. Kebanyakan calon juga memberikan isi yang sama dengan jawapan soalan di bahagian 4(a).

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan cara bagaimana mengurangkan penggunaan protein dalam sukan marathon. Penggunaan protein dalam sukan marathon dapat dikurangkan dengan pengambilan karbohidrat yang mencukupi sebelum dan semasa acara. Atlet marathon juga boleh meningkatkan pengambilan jumlah protein harian dan melatih penggunaan sistem tenaga yang sesuai dengan acara.

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan strategi untuk membangunkan sukan sebagai satu industri berdasarkan kepada sukan sebagai penyumbang utama KDNK dalam tahun 2009 yang merangkumi perbelanjaan penonton dan media. Strategi untuk membangunkan sukan sebagai satu industri ialah dengan penganjuran pertandingan peringkat antarabangsa, memperkenalkan produk pelancongan sukan, perkhidmatan sukan, produk sukan seperti baju dan kasut, peranan media massa, dan kejurulatihan serta kepegawaian. Calon perlu memberi penekanan kepada strategi membangunkan sukan sebagai industri. Fakta yang dikemukakan oleh calon tepat tetapi gagal ditunjukkan sebagai strategi. Kebanyakan calon menerangkan jawapan secara umum kepada pembangunan sukan dalam kalangan rakyat sahaja.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menghuraikan bagaimana pendapatan negara dapat ditingkatkan melalui kehadiran penonton dari luar negara dalam sesuatu acara sukan yang dianjurkan. Pendapatan negara dapat ditingkatkan melalui kehadiran penonton dari luar negara dalam sesuatu acara sukan yang dianjurkan dengan menganjurkan acara sukan di peringkat antarabangsa yang berprestij, mempromosi sukan diperingkat antarabangsa, menentukan masa penganjuran yang bersesuaian, membangunkan fasiliti yang mesra pelancong, dan berupaya berkomunikasi dengan pelbagai bahasa. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan bahagian ini dengan baik. Calon yang gagal mendapat markah penuh kerana memberi isi tanpa huraian fakta.

Soalan 6

Soalan bahagian ini menghendaki calon membincangkan faedah setiap komponen fizikal, rohani, emosi, intelek, dan sosial terhadap penglibatan aktiviti rekreasi dan pembentukan individu yang seimbang. Dari aspek fizikal ialah dengan meningkatkan tahap kecergasan dan kesihatan dan meningkatkan kemahiran asas. Aspek rohani pula, meningkatkan disiplin diri, mengurangkan masalah jenayah, dan kepercayaan kepada agama. Aspek emosi ialah dengan mengurangkan tekanan, merasa riang, dan meningkatkan kestabilan emosi. Aspek intelek ialah meningkatkan kecergasan mental, berfikiran waras, meningkatkan intelektual, dan meningkatkan pemikiran kreatif. Aspek sosial pula ialah saling hormat menghormati, berkomunikasi antara satu sama lain, dan mudah bergaul. Aras kesukaran soalan bahagian ini sederhana. Jawapan yang ditulis bercampur aduk pada setiap komponen. Kebanyakan calon tidak memahami setiap komponen dengan tepat.

Soalan 7

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menghuraikan perbezaan antara makanan berkarbohidrat berindeks glisemik tinggi dengan makanan berkarbohidrat berindeks glisemik rendah. Perbezaan antara makanan berkarbohidrat berindeks glisemik tinggi dengan makanan berkarbohidrat glisemik berindeks rendah ialah

terurai dengan cepat semasa proses pencernaan, mempercepatkan pembebasan glukosa ke dalam darah, dan aras glukosa akan menurun dengan cepat. Kebanyakan calon terpengaruh dengan maklumat di dalam jadual yang diberikan dan tidak memahami perbezaan makanan berkarbohidrat tinggi dengan yang rendah.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan mengapa nasi putih lebih sesuai dijadikan menu makanan pralatihan berbanding dengan pulut putih. Nasi putih lebih sesuai kerana aras glukosa tidak meningkat dengan cepat. Ini membolehkan ketersediaan glukosa yang lebih lama untuk menjanakan sintesis ATP. Nasi putih sesuai dimakan kerana insulin tidak dirembeskan dengan banyak dan tidak menyebabkan hipoglisemia lantunan (*rebound hypoglycaemia*). Nasi putih tidak menghalang penguraian lemak sebagai sumber tenaga kerana penggunaan lemak telah menjimatkan penggunaan karbohidrat pada intensiti yang rendah. Nasi putih juga mempunyai serat dietari yang rendah. Keadaan ini untuk mengelakkan gangguan kepada gastro usus. Nasi putih mempunyai kandungan protein dan lemak yang rendah. Ini membantu pencernaan lebih cepat. Aras soalan bahagian ini sukar. Kebanyakan calon gagal memberi jawapan seperti yang dikehendaki kerana kurang pengetahuan berkenaan sains tulen. Kebanyakan calon telah menganalisis maklumat berdasarkan data di dalam jadual yang diberi sedangkan soalan menghendaki calon mensintesis maklumat. Jawapan soalan bahagian ini memerlukan pemahaman yang tinggi berkaitan dengan topik soalan. Kebanyakan calon terpengaruh kepada teknik menjawab kertas soalan Pengajian am. Jawapan memerlukan calon menerangkan fakta berdasarkan data yang dikemukakan dalam jadual.

Seni Visual (970/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon ialah 6522 orang. Peratusan calon yang lulus penuh mata pelajaran ini ialah 48.19%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	1.54	1.79	3.53	6.56	10.45	9.01	15.31	7.78	3.68	7.52	32.83

RESPONS CALON

KERTAS 1 (APREASASI SENI VISUAL)

Komen am

Kertas ini ialah kertas esei bertulis yang terdiri daripada bahagian (a), iaitu bahagian soalan struktur. Bahagian (b) dan (c) pula ialah bahagian soalan esei panjang. Pada keseluruhannya, mutu jawapan calon bagi kertas Seni Visual adalah sederhana. Calon menjawab soalan-soalan apresiasi dengan jawapan yang bersifat langsung dan berdasarkan tahap pemahaman sahaja. Calon tidak memahami kehendak soalan, gagal memberikan fakta dan huraian yang tepat, serta tidak menguasai aspek dan fakta sejarah seni. Calon tidak menjawab soalan dengan berasaskan fakta yang kukuh, sebaliknya bersifat umum sahaja.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan menghendaki calon menerangkan dua pengolahan kesan ruang dan makna karya di dalam soalan. Kebanyakan calon gagal menerangkan pengolahan kesan ruang dengan tepat serta calon juga tidak menggunakan istilah-istilah seni dengan betul. Walau bagaimanapun, calon dapat menghuraikan makna karya dengan baik.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon untuk menjelaskan kekuatan karya daripada aspek komposisi, bentuk, dan suasana. Calon tidak dapat menjelaskannya dengan tepat, terutama aspek komposisi dan bentuk. Calon hanya menghuraikan apa yang dilihat bukan menjelaskan kekuatannya. Namun begitu, calon dapat menjawab aspek suasana dengan baik.

Soalan 3

Soalan ini mengehendaki calon menerangkan perbezaan antara catan dengan lukisan. Calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat menerangkan perbezaan penggunaan media dengan teknik. Namun begitu, kebanyakan calon hanya dapat memberikan dua isi sahaja.

Soalan 4

Soalan ini mengehendaki calon menghuraikan dua ciri gaya Renaissance dan kepentingan karya 'Monalisa' dalam konteks sejarah seni visual. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini kerana tiada pengetahuan mengenai gaya seni Renaissance walaupun topik ini merupakan sebahagian daripada sukatan pelajaran. Calon menjawab secara umum tanpa merujuk istilah atau gaya khusus Renaissance serta gagal membincangkan kepentingan karya masyhur ini.

BAHAGIAN B**Soalan 5**

Soalan ini mengehendaki calon membincangkan bagaimana pereka dapat membentuk ketepatan logo Shell yang diberi. Calon sepatutnya dapat berhujah tentang ketepatan logo dengan menggunakan grid. Namun begitu, majoriti calon tidak memberikan hujah yang tepat atau menghuraikannya dengan berkesan. Soalan ini juga tidak menjadi pilihan majoriti calon.

Soalan 6

Calon dikehendaki membincangkan bagaimana pelukis menterjemahkan idea menerusi karya *Sunday Afternoon on The Island of Grand Jette* oleh George Seurat. Jawapan calon lebih menunjukkan kepada huraian imej dan gagal menghubungkannya dengan kefahaman fakta sejarah seni, terutamanya terhadap pelukis dan aliran atau gaya seni yang diamalkannya.

Soalan 7

Soalan ini mengehendaki calon membincangkan kekuatan karya dari aspek formal dengan mengemukakan dua fakta. Majoriti calon menjawab secara umum dengan menghuraikan unsur seni, seperti garisan dan warna tetapi tidak membincangkan kekuatannya. Calon tidak memahami kehendak soalan, walaupun soalan ini menjadi pilihan majoriti calon.

Soalan 8

Soalan ini mengehendaki calon menerangkan elemen grafik dan penggunaan prinsip rekaan dalam logo hari kemerdekaan bertemakan *Ketahanan Rakyat* oleh Hashim Hassan. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

BAHAGIAN C

Soalan 9

Soalan ini mengehendaki calon membuat analisis terhadap penampilan karya *Garden of Certainty II* oleh Sulaiman Esa berdasarkan tiga fakta. Kebanyakan jawapan calon tidak tepat dan tidak menjawab kehendak soalan. Ramai calon sekadar menghuraikan unsur dan prinsip secara langsung dan bersifat deskripsi, bukan membuat analisis. Calon juga tidak dapat menghubungkan jawapan mereka dengan ciri-ciri pengolahan seni Islam yang menjadi teras karya ini.

Soalan 10

Soalan ini mengehendaki calon memberikan dua hujah berserta alasan tentang keunikan pengolahan karya *Day and Night* oleh M.C. Escher. Secara umumnya, jawapan calon amat baik dan dapat memberikan hujah yang tepat.